

ՐԱՅԵԻԽԱ

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

VOL. XIII, No. 19, October 10, 1931

Ճիւղ 13, Նո. 19, Հոկտեմբեր 10, 1931

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԵՆՆԻ ՏՕՂՈՒԾԸՆ ՄԻՅԱՐԸ

Հալ ու վազթը եւրինտէ օլան պիր պիրաւ տէրտէն շու տար կիւնլէրտէ Բահնիւմա պիւտ- ճէսինտէքի աչըղը գափաթմադ իչիւն պիր միգ- տար խանէ թալէպ էթմիչ խտիք: Պու պիրատէր կէչէն կիւն պիղէ պիր մէքթուպ եազըպ՝ ան- տէ պիղիմ Բահնիւմատա Բրիստոսըն քէֆարէ- թինէ տաիր վէ Գրիթապ ը Մուգատտէսին թէֆ- սիրինէ տաիր պէյան էթտիյիմիզ էֆեարլարը դանաաթալսչ կէօրմէտիյի իչիւն պու մազսէք տէ խանէ էթմէք իսթէմէտիյին պիլտիրմիչ տիր:

Պու պիրատէրին պու վազիյէթինէ տէյէ- ճէյիմիզ եօգ տըր: Պիր քիմսէ քէնտինճէ միւտ- թահսէն օլմայան պիր էֆեարլըն նէչըր իչիւն խանէ էթմէքտէն իմթինա էտէպիլիւր:

Լաքին պու պէրատէր մէքթուպընըն սօ- նունտա պաչգա պիր հիւքմ վէրմիչ տիր քի ա- նա պիղճէ պիր միւնասէպէթ կէօրմէտիք: Տէ- յօր, «Պու տրինեաճա ալիմ օլուպ՝ եէնի տօղու- շա մալիք օլմայան պիրիսի, Ալլահըն իչինի վէ իրատէթինի անլայամադ», վէ պուընըն իլէ պի- ղիմ եէնի տօղուշա մալիք օլմատըղըմըղ հիւքմ էտիյօր:

Տէտիյիմիզ կիպի, տօսթումուղըն Բահ- նիւմայա խանէ էթմէք իսթէմէմէսի թազպիհ էտիլէմէղ: Զիրա պիր քիմսէ էհալիմիզին իհ- թիյաճաթընըն Փիլան պիր գըսմընա խըտմէթ էթմէյի թէրճիհ էտէր իքէն, պաչգա պիր քիմ- սէ տէ օլ իհթիյաճըն տիկէր պիր գըսմընա տա- իր մէրադ հիսս էտէր: Պիրի մէքթէպլէրէ, տի-

կէրի քիլիսէյէ, պիրի էյթմամ տիկէրի խա- թախանէյէ, պիրի իչկիյէ միւպթէլա օլանլա- րա, պաչգա միսիօնէր իչինէ խըտմէթ վէ մու- ալէնէթ էթմէք իսթէր: Պու թապիի վէ խա- յըրը տըր, չիւնքի պու եօլտա հէր պիր տաի- րէտէ խայրիսահանէ խըտմէթլէր իֆա էտիլիւր վէ տահա կէնիչ պիր միպեաստա միլլէթ թէ- րազըղ էտէր:

Լաքին պու տօսթումըղ պիղիմ «եէնի տօ- դուշա մալիք օլմատըղըմըղ» հիւքմ էթմէթէ գալլընըղընտա, էվվէլա քէնտի վազիֆէսի հուտուտընը կէչմիչ վէ սանիյէն պու հիւքմիւ վէրմէք իչիւն տօղու պիր միյար պուլամա- մըղ տըր:

Բահնիւմա Թրքախօս միլլէթտաչարըմըղա րուհանի, ազլի վէ իւնսի խըտմէթլէր իֆա էթ- մէք իւզըրէ նէչըր օլունան պիր կազէթա տըր: Մազսէտինէ հիւն ի խըտմէթ իֆա էտէպիլի- յօ՞ր մը, էտէմէյօ՞ր մը: էտէմէյօրսա տէվա- մընա լուղում եօգ տըր: էտիյօրսա անը նէչըր էտէնլէրին եէնի տօղուշա մալիք օլուպ օլմա- տըղընը գարարլաչտըրմաղա գալլընըմաղա լիւ- ղում եօգ տըր: Բրիստիանլըգ ատէմլէրէ եէնի- տէն տօղմադ կէրէք իտիլէրինի վազ էտէր, ամմա հէր օլուր օլմադ սըրատա պաչգալարըն «եէնի տօղուշա» մալիք օլուպ օլմատըղընը հիւքմ էթմէյէ հէր քէսէ սէլահիյէթ վէրմէղ: Տինի հայաթ հէր Փէրտին քէնտի իլէ Ալլահըն արասընտա օլան պիր մէսէլէ տիր:

Լաքին էկէր պիր ատէմին եէնի տօղուշա մալիք օլուպ օլմատըղընը պիլմէմիզ իճապ է- տէրսէ, (քի պաղէն պունա լուղում հիսս օլու- նուր), օլ զէման պու պապտա գուլլանըլաճադ

միշարը հէր քէս քէնտի քէնֆինէ կէօրէ թային
հաճմէդ: Պունը Բիթապը ը Մուգատտէս թային
հաճէր:

Պու սուսթումուզըն միշարը չու տըր:—

Պէնիմ Բրիստոսըն քէֆարէթի հագգընտա
օլան դանըըմ քէնտինին դաննընճա՝ Բիթապ
ը Շէրիֆ միւճիպ՝ աշիլ իմիչ: Վէ պէն Բի-
թապը Մուգատտէսի քէնտինին եափտըղը սու-
րէթաէ թէֆսիք վթմէյօր իմիչիմ: Վէ պունըն
իչիւն պէնիմ եէնի սողուչա մալիք օլմատըղը-
մը հիւքմ հաիյօր:

Բիթապը ը Մուգատտէս պիղէ պիր առէմին
եէնի սողուչա մալիք օլտուղունը թային էթ-
թէք իչիւն պէօյլէ պիր միշար վէրմէմիչ տիր:
Անտէքի միշար պաշգա տըր, չու տըր:—

«Հէր քիմ անը դապուլ վթաի իսէ անլէրէ
եանի իսմինէ իման հաճնլէրէ հվլատ Ուլլահ օլ-
մագղըյա սէլահիյէթ վէրտի:» (Յովհ. 1. 12:) «Անը»
եանի Բէլամը: Վէ պու «Բէլամ» թիրէ
վէ քեաղըտ իւղէրինէ եաղըլան Բիթապը ը Մու-
գատտէս տէյիլ, իլլա իւթիտատէ մէվճուտ օ-
լուպ Ալլահըն նէգտինտէ օլան վէ քէնտիսի Ալ-
լահ օլան, տիւնեայա կէլէն հէր առէմի թէն-
վիր էյլէյէն վէ նիհայէթ թէն օլուպ արամըղ-
տա սաքին օլան Չաթ, (Յովհ. 1, 1, 2, 9, 14:)
եանի Բրիստոս տըր: Էվլատ Ուլլահ օլմանըն
չարթը պու Չաթա իման էթմէք տիր:

Բիթապը ը Մուգատտէս պունըն իչիւն ա-
ռէմին իթիկատընը տա չարթ գօյմայօր:

«Մէն քիմ սին քի զայրինին խըտմէթքեա-
րընը հիւքմ հաէրսին. օ քէնտի էֆէնտիսինին
նազարընտա տուրուր եախօտ տիւչէր:» (Րօմ.
14. 1-8:) Պիրի Շարաթը թութաը, տիկէրի Կի-
րակիյի թութաը, պիրի Բիթապը ը Մուգատտէ-
սի հարֆիյէն եանըմաղ տէր, պիրի տէ անտէ
ինսանի ունսուր վար տէր: Պիրի տալարաղ վաֆ
թիղ օլուր, տիկէրի տէրփէրէք վաֆթիղ օլուր:
Պիրի քէֆարէթտէ խաչը վէ գանը հարֆիյէն
ալըր, պաշգասը իսթիարէթէն ալըր: «Հէր քէս
քէնտի զիհնինտէ գանմըլ օլտուն:» (Րօմ. 14,
5:) Պունլար եէնի սողուչա չարթ օլմաղլար:
Պունլարը չարթ տէյու կիրտիրէնլէր ինճիլին
խէլասընա եէնի չարթ իլալէ էթմիչ օլույօր-
լար: (Գաղ. 1. 8:)

Ուլլասըն չարթընտա իման իլէ պիրէլէն
տիկէր ունսուր մուհապպէթ տիր: «Էօլիմտէն
հայաթա ինթիգալ էթտիյիմիղի պիրատէրլէրի
սէվտիյիմիղտէն պիրիլ իղ:» (1 Յովհ. 3. 14:)

Լաքին հէր «Ինանըըմ», վէ «Սէվէրիմ»

տէյէն հագիգաթէն եէնիտէն սողմուլէ մը տըր:
Ուայր. «Անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյա-
ճադսընըլ:» (Մատթ. 7. 20:)

Պազաթ ըուհուն մէյվէլէրի նէ՞ տիր:

«Րուհըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէր-
րէթ, վէ սէլամէթ վէ թէէննի վէ լութֆ վէ
խայրիսահլըլ վէ սըտղ վէ հիւմ վէ դապթ ը
նէֆ» տիր:» (Գաղ. 5. 22:) «Էյ չօճուղլարըմ
լաֆղէն վէ լիսանէն տէյիլ, անճաղ ֆիլիէն վէ
հագիգաթէն սէվէլիմ:» (1 Յովհ. 3. 18:)

Իմտի կէօրիւյօրըլ քի Րուհտան սողմանըն
եախօտ եէնիտէն սողմուլէ օլմանըն միշարը ին-
ճիլին դալլինճէ փէք սատէ վէ զայէթ մագուլ
տըր: «Իսմինէ իման հաճնլէրէ հվլատ Ուլլահ
օլմաղա սէլահիյէթ վէրտի:» «Րապալմըլ Յի-
սուս Բրիստոսը իսալիսանէ սէվէնլէրին ճիւմլէ-
սինէ ինայէթ օլտուն:» (Եփս. 6. 24:) «Ալլահը
սէվէնլէրին էյիլիյի իչիւն հէր չէյին պիրլէքտէ
իչիտիյինի պիրիլ իղ:» (Րօմ. 8. 28:)

Հագիգի իման վէ խալիս մուհապպէթ տիր
միշար:

Պու չէյլէրի սալթ պիղիմ «եէնի սողուչա
մալիք օլտուղումուղա» ինանմայան մէլքըր
պիրատէր իչիւն եաղմայօրըլ: Իլլա օլ պիրա-
տէրլէր իչիւն տաթի եաղըյօրըլ քի անլէր պու
պիրատէրիմիղլէ պէրապէր Րապալմըլըլ հագի-
գի իման վէ խալիս մուհապպէթ իլէ սէվիպ
էօյլէ տէ հաչամաղա սայ հաէրլէր իսէտէ ինճի-
լին եէնի սողուլ իչիւն օլան պու սատէ վէ փէք
մագուլ միշարընը ունսուրուպ քէնտիլէրճէ իթ-
թիսաղ էթտիլէրի պաղը զարիպ միշարլարլա
քէնտի պիրատէրլէրինի հիւքմ հաիյօրլար: Պու
սողըու տէյիլ տիր: «Րուհտան սողմուլուլ»,
տէյիպ տէ ըուհուն մէյվէլէրինի հայաթլարըն-
տա կէօսթէրմէյէնլէրէ տէմէյէ հագղըմըլ վար
տըր:—

«Պիր քիմսէ Ալլահը սէվէր իմ տէյիպ տէ
քէնտի պիրատէրինէ պուղղ էտէրսէ եալանճը
տըր:» (1 Յովհ. 4. 20:) Չիրա, «անլէրի մէյ-
վէլէրինտէն թանըյաճադսընըլ:» (Մատթ. 7.
20:)

Րապալմըլ Յիսուս Բրիստոսը իսալիսանէ
սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ ինայէթ օլտուն:

Յ. Գ. Գ.

ՍԻՒՐԻԱՏԱ ԻԼՄ Ի ԻԼԱՀԻ ՄԵՔԹԷՊԻ

«Մէքթէպ ի էօնան» հագիգաթտա Ամէրի-
գան Պօրտըն նազարէթի ալթընտա օլան պիր

Իմ ի իրահի մէքթէպի տիր: Մէքթէպին ընդի վաղթըլլա Մէրզիֆունտա պուլունմուշ օլան Մր. Բայ վէ նաղըրը (Տիմ) Փրօֆ. Լութֆի Լեւոնեան տըր: Պու մէքթէպ վիվէլա Մարաշ իմ ի իրահի մէքթէպինին խալէֆի մազամընտա Իսթանպուլտա տէվամ էտիպ՝ սօնրա Աթինայա նաղլ էտիլտի: Շիմտի տէ անը Սիւրիայա նաղլ էտիպ՝ օրատաքի Երիցական Միշընըն իմ ի իրահի մէքթէպի իւէ պիւրլէտիրմէք տիւշիւնիւլլայօր: Ամէրիզըն Պօրտըն պաշ հէյէթ ի իտաւէսի տէ պու եաղընտա պու թէրթիպէ հիւան ի րիզա կէօսթէրիւսէ էօյլէ եափաճաղար: Իւմիտ էտէր իզ պու թէրթիպ մէվէի ի իճրայա զօնուլուր:

Պու արզուսուզա միւնասէպէթ չու տըր:

Պու մէքթէպ Սիւրիատաքի Երիցական իմ ի իրահի մէքթէպի իւէ պիւրլէտէք զուվէթլի պիր միւնասէսէ թէշթիլ էտէրլէր: Վէ Սիւրիատա պուլունան Աւետարանական քիլիսէլէր իշիւն պէօյլէ պիր մէքթէպ չօզ ճիհէթլէրճէ պէօյլէք պէրէթէթ մէնպաը օլուր:

Օրատա Հայ Աւետարանական քիլիսէլէր Իշիւն վաղըլար թէտարիք էթմէք տահա զօլայ օլուր: Շիմտիքի վաղըլարըն քէնտի մալիւմթլարընը թէճտիա էթմէլէրինէ օլ մէքթէպ տահա էյի խըտմէթ էտէպիլիւր: Վէ ումում ճէմաթըն ըռհանի հայաթտա թէրազըլարընտա հիւան ի թէէսիր իշլէտէպիլիւր:

Հայ Աւետարանական քիլիսէլէր վաղըլարընըն պէօյլէք պիր զըսմընը մուհաճէրէթ Փէլաթէթինտէ զայ էյլէտիլէր իտի: Պազի գալանլար իսթիյարլանտըզա իշտէն չէթիլլայօլար: Անլէրին եէրինի թութաճազ կէնճ վաղըլարա իհ թիյաճ հապը օլուլայօր: Պու իհթիյաճըն Ամէրիպատաքի կէնճլէր վասըթասըլլա քեամիլէն տէֆ էտիլէճէյինի զանն էտէմէյիզ: Անլէր պիննէֆի քիլիսէլէր արասընտա զուհուր էթմէլի տիր:

Շիմտիքի վաղըլարըն էփէյի պիր զըսմըն էվէլէճէ լաղըմ կէլէն թահսիլ ֆուրսաթլարընտան մահրուս պուլունտուզլարընտան, պոգ կիւն անլէրէ օլ ֆուրսաթլարըն վէրիլմէսի լաւըմ տըր: Անլէր մալիք օլտուզլարըն ըռհանի չէվէ իւէ պէրապէր պիր միզտար տա եէնի մալիւմթ թահսիլինէ ֆուրսաթեապ օլտալար քիլիսէլէրիմիզ տահա զիյատէ միւնասիր պիր սուրէթտէ իֆա ի խըտմէթ էտէպիլիլէր: Պու թահսիլ իշիւն տիկէր պիր մէմլէթէթ կիթմէք-

տէն իսէ, թամմ զօնչուլարընտա պուլունան պիր մէքթէպէ կիտէրլէրսէ պու հէմ տահա զօլայ օլուր, հէմ տահա իզօնօմիյալը օլուր:

Պու մէքթէպին քիլիսէլէրիմիզէ իֆա էտէճէյի տիկէր մուհիմմ պիր խըտմէթ՝ ումում քիլիսէլէրին ըռհանի հայաթ տէրէճէսինի եիւքսէլլէթսի օլաճազ տըր: Տիկէր նիչէ տաիրէլէրտէ միլլէթլէրին հայաթը եիւքսէլիպ՝ կէնիշլէնտիլի կիպի՝ տինի հայաթ տաիրի եիւքսէլիպ կէնիշլէնմէլի տիր: Տիւրիմիզ էհալիմիզին եիւքսէլէն վէ եէնիլէնէն հայաթընա նուֆուզ էտէպիլմէք իշիւն անտէ մահֆուզ օլան վասի հաղիգաթլարըն քէշֆ էթմէմիզ լաւըմ տըր: Սուսուսա Քրիստիանլըզ պու նէվ թէրազըլլա միւսաիտ պիր տին տիր: Էհալիմիզ ալէշար օլտուզլարըն պին պիր միւլայազալար արասընտա հալը միւլէլի պիր չօզ մէսէլէլէրլէ մէշուլ տըրլար: Կէնճէրիմիզ թէրազըն էտէն մէտէնիյէթին աինի հայաթ էօնիւնտէ չըզարտըլարըն նիչէ խասիմանէ հիւճիւմլէրէ մալուզ տըրլար: Իմտի պու ահվալ արասընտա սնլէրի ճահիլ սազլայաճազ տէյիլ իզ, իլլա եէնի եէնի հաղիգաթլարալ անլէրի թէնվիր էտիպ՝ պու եէնի միւճահատէյէ անլէրի հաղըրլամալը իզ: Միւնասիպ պիր սուրէթտէ իտարէ օլունան պիր իմ ի իրահի մէքթէպի իշթէ պու ճիհէթտէ տաիրի էհալիմիզէ միւրշիտ օլաճազ տըր: Աթինա իմ ի իրահի մէքթէպի քէզալիք անըն իւէ իշթիւրաք էթմէսի տիւշիւնիւլէն Երիցական մէքթէպ՝ պաղըլարըն զանն էթտիյի կիպի Քրիստիանլըզտան ուզազլանըպ Հինտիսթան վէ Չին ֆէլսէֆէլէրինէ տէօնիւլ պիր զէլիլ միւնասէսէ տէյիլ, իլլա եիւքսէք տէրէճէտէն Քրիսթիան հայաթընը թէշվիք էտէն վէ աինիմիզ ալէյհիւնտէ ասը ը հաղըրըն մատտիյուն ֆէլսէֆէսի վէ աիւլազսըզ հայաթը թարաֆընտան վուզու պուլան հիւճիւմլէրէ գարշը մէրտանէ մուզալէմէթ էտէն զահրիման միւլէսէսէլէր մազամընտա տուրուլայօլար: Պինան ալէյհ պու եէնի միւնասէսէնին կէրէք Հայ Աւետարանական, կէրէքսէ տիկէր յարանուան իսթիւնլարըն իւզէրինէ թէէսիրի փէք խօշ վէ միւլֆիտ օլաճաղընա էմին իզ:

Իմտի իւմիտ վէ արզու էտէր իզ քի Ամէրիգան Պօրտըն պաշ հէյէթ ի իտաւէսի պու Աթինա մէքթէպինին Սիւրիայա նաղընը թէնսիպ էտէր:

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՐՕՄԱԼԸ ԵՒԻԶՊԱՇԸՆԸՆ ԻՄԱՆԸ

Մատթ. 8. 10
Ա.

Րոմալը երկրպաշտներն իմանալա Քանանը
զարնըն իմանը չօգ ճիհէթէրճէ եհքտիկէրինէ
փէք պէնզէր: Պու իքի սըրատա տախի իմանը
կէօսթէրէնէր թաիֆէլէրտէն իտի: Իքիսինտէ
տախի Յիսուսա օլան րէճա շախսի իհթիյաճ ի-
չիւն տէյիլ, րէճայը էտէն իլէ ալադատար պաշ-
դա պիրինին իաթրը իչիւն, Էանի մուհապպէթ-
տէն դաշնայան պիր միւրաճաթ իտի: Հէր ի-
քի իմանը տա Րապալմըղ փուսուսի սէօլլէրլէ
թադտիր վէ մէտ՝ էթաի: Հէր իքիսինտէ տա-
խի միւրաճաթ էտէն թարաֆընտան աճայիպ
պիր թէվաղու իսրազ էտիլը:

Ճազաթ պու պէնդէրլիքէր իլէ պէրապէր
պաղը էսասի ֆարգլար տա վար: Տէյպիլիլիլի
քի երկպաշտներն իմանը Քանանը գարնըն ի-
մանընտան զիյատէ նէֆսինքեարանէ իտի, զի-
րա գարնըն միւրաճաթը քէնտի գըղը իչիւն
իտի, վէ պիր վալիտէնին քէնտի գըղըն սէվէ-
րէք, անըն չիֆա վէ խէլաս պուլմասը իչիւն
հէր գափուլը չարմասը թապիի տիր: Երկպա-
շտներն միւրաճաթը իսէ խըտմէթքեարա
իչիւն իտի, վէ չիմտի օլտըղընտան զիյատէ օ վա-
գըթտա էֆէնտիլէրին քէնտի խըտմէթքեարա-
րը իչիւն պիգայոտ պուլուսուլ՝ ումուր էթմէ-
մէլէրի առէթ հիւքմիւնտէ իտի: Շէօյլէ քի պու
Րոմալը երկպաշտա պիր առի խըտմէթքեարա
աօղըրու կէօսթէրլէն մուհապպէթ վէ իհթի-
մամ՝ միւսթէսնա պիր շէյ հալինտէ տիգդաթը,
մըղը ճէլպ էտէր:

Թէքրար, տէյպիլիլիլի քի Քանանը գալը-
նըն իմանը տաճա զիյատէ հիսս ի թապիի իւ-
ղէրինէ պինա օլուսմուլ պիր իման իտի, Րոմա-
լը երկպաշտներն իմանը իսէ մանթըղ վէ իրա-
տէթ իւղէրինէ պինա օլուսմուլ իտի: Գարը
հիսս ի թապիի իլէ սէղէրէք քի գըղը իչիւն չի-
ֆա իւմիտի օլսա օլսա պու Գալիլիալը փէյղամ-
պէրտէ արսնլըպիլիլի, վալիտէ շէֆդաթ ու
մուհապպէթինտէն դաշնայան պիր սէպաթ իլէ
ինատ էտիպ՝ օ չիֆայը Յիսուսըն էլինտէն ալ-
տը: Գարնըն չօգ տէրին պիր տինի անլայըը
վէ Յիսուսըն զաթ վէ իչիւն տաիր կէնիշ մա-
լիւմաթը եօղ իտի: Անըն իմանը՝ միւսթալա-
տան զիյատէ հիսսիյաթտան դաշնայան թապիի

պիր չապալայը իտի: Տէնիլտէ պուլուլմադ
իւղրէ օլան քիլիլինին՝ էլինէ դէճէն թախթա
փարշասընա ճան հալիլիլէ սարըլմասը կիպի
պիր հալ իտի: Երկպաշտներն իմանը ճիսսճէ
ֆարգլը իտի: Պու առէթ Յիսուս հազգընտա
զաթէն պիլիլի իտի, տինի մալիւմաթ վէ ան-
լայըը տա տաճա տէրին իտի: Զիրա Ղուկաս
ինճիլինին կէօսթէրտիլինէ կէօրէ (7. 1-10)
պու առէթ՝ պիր Րոմալը երկպաշտ օլմադլէ
պէրապէր, թէպաա օլան Եհհուտի միլլէթինի
Խահգիր էթմէյիպ՝ պիլաքս սէվէր իտի, վէ կա-
փաւնայուլմըն պէլքի պիր թէք սինալօղը օլուպ
Յիսուսըն չօգ քէրրէ անտէ թալիւմ էթտիլի օլ
իպատէթիանէյի տէ քէնտի քիսէսինտէն եափ-
տըրարազ հէտիլէ էթմիշ իտի: Շիւպհէ Եօղ
տըր քի երկպաշտ քէնտի տէ չօգ քէրրէ, պիր
զափու միւսթէտիսի հալինտէ օ քինաղօղըն ի-
պատէթլէրինտէ հազըր պուլուսարազ, Թէվ-
րաթ վէ փէյղամպէրլէրին գրաթ վէ թէֆսի-
րինի տինիլմիշ, Մէզմուրլարըն թէրէնիւմիւնէ
վէ տուալարա իշթիլաք էթմիշ իտի: Պու ճիւմ-
լէ իլէ տէ, Րոմալըյա մախսուս աճայիպ մու-
հաքէմէ վէ մանթըղըն հըֆղ էթմիշ օլուպ,
Րապալմըղըն թահսինինի մուճիպ օլան խու-
սուստա անըն պու միւսթալաա վէ մանթըղըն
Յիսուսըն զաթ վէ խըտմէթինի իղահ իչիւն
գուլլանմասընտա իտի: Օ՝ Րոմա տէվլէթինին
աճայիպ թէշքիլաթ վէ իտարէսինտէն, Մէլէ-
քիւթ Ուլլահըն թապիլաթ ու թէշքիլաթընա տա-
իր մուհիւմ պիր իսթինթաճ վէ քէշֆ եափմը
իտի: Գօլմալուս նասը իլմի վէ մանթըղի էսաս-
լար իւղէրինէ սաղլամ պիր իսթինթաճ եափա-
րազ, սէպաթ վէ ճէհա իլէ նիհայէթ Ամէրիգա-
լը քէշֆ էթտի իսէ, պու Րոմալը երկպաշտներն
տա՝ պիլտիլի մէպտէլէր իւղէրինէ իսթինթաճ
եափարազ, Յիսուսըն զաթ վէ իչիւն տաիր էթ-
տիլի քէշֆ՝ անտէն քիւչիւք տէյիլ իտի:

Պու առէթ Րոմա օրտուսընտա պիր զապիթ
իտի, վէ հէր զապիթ քէնտի նուֆուլ ու սէլա-
հիլէթինի՝ թապի օլտըղը հիւքիւմէթտէն ա-
լըր: Քէնտիսի հիւքիւմէթ մաքինասընըն պիր
գըսմը տըր, վէ գուլվէթ ու նուֆուլը օլ ու-
մու մաքինա իլէ ուղվի ալադասընտան գալ-
նար: Օ թէշքիլաթտան խարիճտէ, պիր Փէրտ
սըֆէթիլլէ՝ տիկէր առէմլէր իւղէրինէ գուլ-
վէթ վէ նուֆուլը օլմադ: Պիրինէ կէլ տէտի-
լինտէ՝ կէլիյօր, տիկէրինէ կիթ տէտիլինտէ՝
կիտիյօր, խըտմէթքեարընա Շունը եափ տէտի-
լինտէ՝ օ տէրհալ իթաթ էտիյօր իսէ, պուլըն

«էպէսկոպոս շու տըր քի քէնտիսի տէ սըրասըլլա մա ֆէպգինտէ օլան սոմիլլէրէ իթաաթ էտէր: Իմ-
վէրաթօր պիւթիւն տէվլէթին միւմէսսիլի հա-
լինտէ էմրլէր սատըր էտէր, վէ մէմուր վէ զա-
պիթլէր տէրէճէ պէ տէրէճէ օ էմրլէրի վէ օ
նուֆուզը մատունյարընա կէշիրիլլէր: Պու
մանդումէ սիլսիլէսինտէ հէր հալգա՝ մաֆէվ-
զինաէ օլանա մէրպուլթ դալտըլը միւտտէթճէ
վէ իթաաթը տէրէճէսինտէ, քէնտինտէն աշա-
ղըտա օլանլարա տա նուֆուզը իշլէտէպիլի:
Մատէմ քի քէնտիսի դանուն վէ նիզամա հիւր-
մէթ վէ իթաաթ էտէր, առէմլէրին քէնտինին
նուֆուզընը թանըմամալարը միւմքլին մի տի:
Րօմալը երեզպաշը պու մէպտէյի էյի պիլիւր ե-
աի, վէ իշլէ անը Յիսուսա թաթպըգ էտիյօր:

Նապարէթլի Յիսուս տէնիլէն պու Ջաթ՝
Փէտէր թէսմիյէ էթտիյի Ալլահա քէնտիսինին
տաիմա մէրպուլթ օլուպ՝ իթաաթ էտէր օլտը-
ղընը, վէ Փէտէրին իրատէթինտէն Փարպը պիւր
շէյ եափամաղ իտիյին իտտիա էտիյօր իտի,
վէ երեզպաշը կէօրմիւշ իտի քի Յիսուսըն հա-
յաթ վէ մուամէլաթը իշպու իտտիսընա
թէմամէն մութապըգ տըր: Պունտան իսթին-
թաճ էթտի քի, քէնտիսի Րօմա հիւքիւմէթինին
զալանիյինն իթաաթ էթտիյի էճլաէն օ հիւ-
քիւմէթին վասի գուվլէթ վէ նուֆուզընը իս-
թիմալ էտէպիլիթիյի միսիլլու, Յիսուս տաիսի
Փէտէր Ալլահա թէմամէն իթաաթ էթտիյի ի-
շին Ալլահըն պիլիհայէ գուվլէթինի իսթիմալ
էտէպիլիթ: Քէնտիսի էօմրիւնիւ տէվլէթինն
վազֆ էթմիւշ օլմասը սայէսինտէ՝ Գայսէրլէր-
տէն գայնայան նուֆուզըն քէնտի շախսը վա-
սըթասըլլա առէմլէրի իթաաթա սէվգ էթտի-
յի միսիլլու, Քրիստոս տաիսի Ալլահ իլէ օլան
մէրպուլթիյէթի սայէսինտէ, Ալլահըն՝ գալա-
իտ ի թապիլլէ, իասթալըգլար, ճիննլէր վէ
հէր շէյ իւզէրինն ճարի օլան գուվլէթինի իճ-
րա վէ իսթիմալ էտէպիլիթ, վէ հէփիսի քէն-
տինին էմրինն տէրհալ իթաաթ էտէր:

Պու փէք տէրին վէ աճայիպ պիւր մէպտէ
տիւր: Իթաաթ էթմէյի էօյրէն, վէ իտաթէ էթ-
մէյէ մուգթէտիթ օլամագըն: Պունտան 43 սէ-
նէ ազտէմ Մ. Թ. Գօլէճինն շալիլրտ հալինտէ
կիրտիյիմտէ տիգգաթըմ իլը ճէլպ էտէն շէյ-
լէրտէն պիլիսի՝ պէօյիւք մէշգ սալօնընըն տի-
վարընտա, եօգարըտա, եալտըլը իրի հարֆ-
լարլա եաղըմը շու իպարէ օլտու: «Նա որ չը
զիտէ հնազանդիլ, չկարէ հրամայել»: Օ վա-
գըթ պու սէօզ պանա չօգ թուհաֆ, հաթթա մա-

նասըղ կէօրիւնիւր իտի, լաքին սէնէլէր կէշ-
տիքէ, Ալլահըն ինայէթիլլէ, էօյրէնտիմ քի
օ իպարէտէ նէ՝ տէրին մանալար մէվճուտ ի-
միւշ: Սէն քէնտիսի թէմամէն Ալլահա թէսլիմ
էթ, տաիմա Րուհ իւլ Գուտսըն տէլալէթինն ի-
թաաթ էթ, վէ Ալլահըն գուվլէթ վէ նուֆու-
զը՝ սէնին գալպ վէ էօմրիւնտէն կէշէրէք, ա-
տէմլէրի իթաաթա լաղի էտէճէք, վէ սէն՝ սա-
նա թէսլիմ վէ իհալէ օլունան վաղիֆէյի իֆա-
տա դօլայլըգ պուլաճագսըն: Ջիւնքի Ալլահ
ճիւմլէ հազգ վէ հազիգաթըն մէնպալը տըր:
Սէն Ալլահա նէ գատար զիյատէ թէսլիմ օլուպ
իթաաթ էտէրսէն, սէնին աղղու վէ տիւշիւնկիւ-
լէրին, քէլամ վէ թէրթիպլէրին օ գատար զի-
յատէ տօղրու օլուր: Հէմ տէ, նէ գատար զի-
յատէ հազիգաթ վէ հազգ մէպտէլէրինն մութա
պըգ օլարագ, Ալլահըն իրատէթինն կէօրէ եա-
շարսան, Ալլահտա օլան մուհապպէթ վէ լէթա-
ֆէթ վէ ֆէտաքեսըլըգ թապիլաթը սէնին էօմ-
րիւնն օ գատար զիյատէ կէշէր, վէ մուհապ-
պէթ իլէ պիլիլէմիւշ հազիգաթ՝ դարը գօնուլ-
մաղ պիւր գուվլէթէ մալիք օլուպ, գալպլէր վէ
իրատէթլէր անըն հուլըրընտա մաղլուպ օ-
լուր: Ֆամիլեատա, մէքթէպտէ, քիլիսատա,
շարշուտա, հէր եէրտէ պունը սընա, վէ տաիմա
էն միւշսսիլ վէ էն միւշէսսէր եօլ պու օլտըլը-
նը պուլաճագսըն: Ալլահա իթաաթ էթ, վէ
սէօղիւն կէշէր օլուր:

Ե. ԳԱՍՈՒՆԻ

ՍԱՏԷ ՊԻՐ ԻՄԱՆ ԻԳՐԱՐԸ

Ասըմըզ շիւպհէ ասըր տըր, հէր առէմ հէր
շէյ հազգընտա շիւպհէ էթմէքտէ տիւր: Հէր
շէյին նասըլընը՝ վէ նիշիւնընը՝ արալարագ՝
թամմ վազաալը պիլմէք վէ մալիք օլմագ էմէ-
լինտէ տիւր: Պու ահվալ պիլիլ ասլա դօրգուլթ-
մասըն: Պունուլն նէթիճէսի օլարագ, ասլէն հա-
զիգաթ օլմայըպ տա հազիգաթ կիպի թէլազը
էտիլէն շէյլէր մէյատանտան տէֆ էտիլէճէք, վէ
էյի տիւր քի էօյլէ օլտուն վէ պիւր ան էվլէլ օլ-
տուն: Վէ հազիգաթ օլան շէյլէր դահիր օլուպ
քէնտի հիւքիւքէրինի իճրա էտէճէքլէր, վէ օ զէ-
ման ինսանիյէթ սէլամէթ պուլաճագ տըր:

Տիկէր չօգ շէյլէր հազգըլարընտա շիւպհէ
իլէ պէյան ը էֆքիար էտիլէպիլիլ իսէ տէ շու
աթիտէքի իւշ խուսուսլար վար քի անլէրէ
շիւպհէ էթմէք ճաիլ տէյիլ: Վէ էկէր պիւր քիմ-
սէ անլէր հազգընտա տա շիւպհէ էտէր իսէ,

օ կիւնէջին նուր վէ հէրարէթին կէօրիւպ տէ եինէ անըն մէվճուտիյէթինէ շիւպհէ էտէն ա- տէմէ պէնդէր քի էօյլէսի իլէ հիշ պիր էշ կէօ- րիւլէմէդ, իշպու իւշ խոսոսուսաթ աթիտէքիւնէր տիրէր:—

Ա. Ալլահ վար: Կէօրիւնէն մէվճուտաթը վիճիւտէ կէթիւրմիշ վէ անլէրի իտարէ էտէն պի ըի: Վէ պու Ալլահ պիր շախս տըր, վէ շախսի- յէթէ ախտ ճիւմլէ փւնսիւրլէրէ մալիք տիր: Չիւնքի մախլուգաթ միյանէսինտէ շախսիյէթէ մալիք պաթ օլան վարլըզլար վար, պէն վէ սէն, վէ թապիւրի տիր քի Ալլահ պու զաթլար կիպի վէ անլէրտէն տանա ալի օլան պիր շախս տըր: Իմ- տի շախս օլան: վէ իալիք օլան վէ ալէմի իտա- րէ էտէն Ալլահ վար:

Բ. Պու Ալլահ քէնտի քէնտինի ֆարզլը թա- րիւլէրլէ քէնտի մախլուգաթընա, խոսոսուսա շախսլար օլան մախլուգաթընա իզհար էթմէյէ չալըմըշ տըր: Խըլգաթտա, ալաիմ ի թապիւ- յէտէ, ինսանըն ախլագի, ֆիքրի վէ բուհանի թէշքիւթընտա, թարիխտէ, վէ պապէն տէ պա զը միւնէվլէր ֆիքրլի օլան ատէմլէր վասը- թասըլլէ: Լաքին էն միւքէմմէլ իզհարաթընը եաիմըշ տըր Յիսուս Գրիստոս թէսմիյէ էտի- լէն Չաթըն էօմրիւնտէ: Յիսուս Գրիստոս Ալ- լահ կիպի պիրի օլաղը կիպի, Ալլահ տախի Յիսուս Գրիստոս կիպի պիրի տիր: Յիսուսըն էօմր վէ աթվարընը, թէրճիւմէ ի հալընը, սիյ- րէթինի, մէպտէլէրինի, եաշալըշընը թարզը- նը, թալիմլէրինի, գանաաթ ը տէրոնիյէսինի, ֆէլէֆէ վէ ալաիալարընը, մէշգ էյլէ: Մէյ- տանտա տըր: Ինճիլլէր թէսմիյէ էտիլէն քի- թապլարտա մուգայյէտ տիր: Օ ճիհէթտէ շիւպ հէ էտէճէք պիր շէյ հօգ: Յիսուսըն նասը՞լ պի- րի իտիյինի անլա, իշթէ Ալլահ թամմ էօյլէ պիրի տիր: Յիսուս տէտի, «Պէնի կէօրմիւշ օ- լան փէտէրի կէօրմիւշ օլուր»: Յիսուս խաթա- սըզ, լէքսիդ, նէֆասէն արի, սէվէն, վէրէն, սարֆ օլուհան, խըտմէթ էտէն, տաիմա էյիլիք էտէն, աֆվ էտէն, իշթիւրաք իլէ տօլու քէնտին տէ սէլամէթէ մալիք վէ սէլամէթինի տօսթա վէ աիւշմէնէ իւհաք էթմէք հասրէթինտէ օլան պի- րի, իշթէ Ալլահ պէօյլէ պիրի տիր, աֆվ էտէն, զալըրան, սէվէն, խըտմէթ էտէն, թէսէլլի է- տէն, փաքլէյէն, թէրֆի էտէն, սէվիլիլի պիր տօսթ վէ փէտէր տիր: Իմտի Ալլահ Գրիստոս կիպի տիր:

Գ. Յիսուս Գրիստոս ալաիալ վէ քեամիլ ա- տէմ տիր, Անըն կիպի օլմագ հագիդի ատէմլիք

տիր: Յիսուսըն եանընտա տուր, անա նազար էյլէ, անը հօզլա, անը անլա, վէ կէօրէճէքսին քի անտէ քէմալըն ճիւմլէ անասըրը մէվճուտ տըր: Քէնտի շախսընտա ահէնկլի պիր ատէմ, վէ տօսթլար վէ տիւշմէնլէր, պէօյիւքլէր վէ քիւշիւքլէր, էրքէքլէր վէ գատընլար, հէր պօյ վէ պապէթալն օլան ատէմլէր իլէ օլան ալա- գալարընտա քեամիլ: Քէնտինին թալիմ վէ մէպ տէլէրի աիլէ հալաթընը, միլլի հալաթը վէ ու- մուս ինսանիյէթ հալաթընը քեամիլլէշտիրէն նէվտէն տիր: Անըն կիպի տիւշիւն, սէօյլէ, իշ- լէ, իւմիտ էթ, իշթէ քեամիլ ատէմ օլուրսըն: Իմտի Յիսուս հագիդի ատէմլիյին թէճէսսիւտ վէ էօրնէյի տիր:

Ա. Յ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՄՈՒԽԱԳԵՐԱԹ

ԹԻՒՐԲԻԱՆԸՆ ԹԵԼԱՇԸ

Թիւրքիտա մէշրութիյէթտէն սօնրա կէ- լէն հիւքիւմէթլէրին իթթիհատ օլսուը՝ եա միլ լի օլսուը՝ պաշլըճա պիր զալէսի օլմուշ տըր, եանի էրմէնիլէրի թէլէֆ եա թարտ էտիպ՝ էր- մէնի մէսէլէսինէ խիթամ վէրմէք: Խաթըմա կէլիյօր մէշրութիյէթտէն պիր հաֆթա սօնրա Սթանպօլտա Կէնճ Թիւրքլէրտէն զալէթ մի- թէպլէմ պիրինէ բասթ կէլտիմ իտի: Թիւր- քիանըն կէրի գալմասընըն սէպէպլէրինի գօնու շուր իքէն՝ շու ճէվապը վէրտի: «Կէօլիւ քէօր օլսուըն Չէնպիլլի Ալի էֆէնտի տէնիլէն օլ Շէյի իւլ իսլամըն քի Ֆաթիհ Սթանպօլա կիրտիյին- տէ Խրիսթիանլարը քէսիպ պիթիւրմէյէ ֆէթվա վէրմէտի վէ պու պէլալար պաշլըմըգա կէլտի»: Թիւրքլէր պու գանաաթ իլէ իշլէտիլէր վէ պիր կիւն տարէլֆիւնուըն պիւնասընտա պիր զաթ նութգ էտէր իքէն պու ֆիքրի պէյան էտինճէ՝ շահաատէլէրտէն Մէճիտ էֆէնտի, «էճաստըմը զըն հափմատըլընը պիդ հափաընըշպաղըմըշ ի- տի: Իմտի Կէնճ Թիւրքլէր գըթալ վէ թէհճիլ իլէ, միլլիճիլէր քեամիլլէն թարտ էտէրէք պու մէսէլէյէ կնճամ վէրմէք զանն էյլէտիլէր:

Հալ պու քի Թիւրք զալէթալարընը օգուր իսէք՝ կէօրիւյօրըզ քի տաիմա պիր թէլաշ վէ էնտիշէ վար տըր: Պաշլըճա շէքվա Սիւրիա հու տուտընա հաֆըն էրմէնիլէր իսքեան էտիյօր ի- միշ: էրմէնիլէր Սիւրիայա հիճրէթ էտիյօրլար իմիշ կիպի հալալարա տըր քի պիր գաշ եիւզ Արապ իսլամ քէօյլէրի արասընտա պիր գաշ

քեօյիւն թէչքիւի պիր մէսէլէ օլմատըղընը վէ Սիւրիատա տաղըմըլ մուհաճիրէրին սիյասի պիր էմէլի օլմաշաճաղընը պիւրիւրէր: Ասըլ տէրտ պաչգա պիր տէրտ տիր, օնու սէօյլէյէ-մէյօրլար:

Շէմալի Շարգ հուտուտընտա, Գաֆգա-սիատա ասըլարտան պէրրու իլք տէֆա օլա-րազ պիր էրմէնի հիւքիւմէթի թէչքիւ օլուն-մուշ տըր: Պու մուխթար (ինքնավար) հիւքիւ-մէթ իսէ իլք տէֆա օլարազ էն թապիի, էն է-մին վէ էն ամէլի պիր թարգտա թէչքիւ օլուն-մուշ տըր: Հայլար վէ Հայաստան մէվճուտ օլ-մազ վէ ալըլ պիր միլլէթ եա հիւքիւմէթ հա-լինաէ հաշամազ իչիւն անճազ պիր շարթ վար խոի: Օ տա Բուսիանըն բիղասը վէ հիմայէսի խոի: Հէր նէ գաստար քի էրմէնի վաթանիէր-վէրլէր կէօղլէրինի զարպա չէվիւրիպ՝ ինկիւ-թէրրա եա Ֆրանսատան իմտառ պէլէտիւրէր վէ օ սիյասէթի թագիպ էթտիւրէր իսէ՝ օ գաստար Հայաստան իւմիտինի մաշվ էթմիշ օլտուլար: Հայաստան Բուսիա իլէ տուրուր, Բուսիա իլք տիւշէր: Պաչգա չարէ եօզ տըր: Իմտի Գաֆ-գասիա ճէնուպինտէ պիր էրմէնի ճիւմհիւրի-լէթի թէչքիւ օլտուգտան մատա Գարապազ վէ Ջանգեղուրտա տախի հայ մուխթարիյէթլէր վէ ճիւմհիւրիլէթլէր թէչքիւ օլունմուշ տըր: Կէրէք Պազու վէ կէրէք շէմալի Գաֆգասիա հիսսպա ալընարազ իքի միլիօնա եազըն պիր էրմէնի քիւթլէսի օրատա ճէմ օլմուշ տըր: Պունաղը պիւրէրէք տիր քի թիւրքլէր Պուլղա-րիսթանտան, Սիւրպիատան եիւզ պին թիւրք կէթիւրիպ՝ շարգի վիւլայէթլէրտէ իսքեան էթ-մէք տիւշիւնիւյօրլար:

Իլք տէֆա տէյիլ տիր քի թիւրքլէր պու կի-պի պիր փլան տիւշիւնիւյօրլար: 75 սէնէտէն պէրրու Գաֆգասիատան, Բուճէլիտէն, Կիրիտ-տէն թիւրքիայա մուհաճիրլէր նազլ օլունուր: Լաքին էհալինին սալըսընա, մէմլէքէթին իգ-թիսատընա վէ թէրազգըսընա հիչ պիր Ֆաիտէ-սի օլմատըղտան մատա եանըլ վէ զայր ի միւ-սաիտ իգլիմլէրէ նազլ օլունարազ՝ թէլէֆ օլ-տուլար: Տըչարըտան մուհաճիր հալինտէ կէ-լէնլէր 500 սէնէ էվլէլ էվրօփա գըթալարընա նէ էլպիսէ, նէ մէտէնիյէթ, նէ սէնասթ իլէ կիթտիլէր իսէ օնու իլէ կէրի տէօնտիւլէր: Այնի չալվար, այնի գուշազ, այնի ճըզըրթըլը արապալար իլէ կէլտիլէր: Շայէթ էվրօփա մէ-տէնիյէթիւնտէն հիսսէ ալմըլ օլանլարը վար ի-տի իսէ՝ օնլար օլտուգլարը եէրտէ գալմայը

թէրճիչ էյլէտիլէր: Կէլէնլէր իսէ իմար էտիպ եափաճազ եէրտէ՝ Երզնայ եագտըլար, էվլէրին քէրէսթէ, գափու վէ փէնճէրէլէրինի սէօքտիւ-լէր, Իգմիր, Պուսա հէվալիսինտէ եէթիւմիշ նազլէնին գէյթու շաղալարընը 150 պինինի քէսիպ սէօքիւպ խարապ էթտիլէր: Հայլար-տան վէ Բուսիարտան գալմըլ օլան միւքէմէլ էվլէրին վէ պինալարըն բուպընտան պիլէ իս-թիֆատէ կտէմէտիլէր, օրալար խարապա եը-ղընլարը օլտու:

Էհալի հիճրէթ էթտիրմէք գօլայ պիր իշ տէյիլ տիր: Օնլար եէրինտէն սէօքիւլիւպ՝ պաշ գա մահալա տիքիլէն Ֆիտանա պէնդէր քի՝ Ֆէվլէ էլ տտէ տիգգաթ իսթէր: Թիւրք հիւքիւ-մէթի իսէ իգլիմ վէ սէհիլլիք մէսէլէվէրինի հի-սապա ալմայըպ՝ շէմալըն վէ Կիրիտին էհալի-լէրինի Ատանա վէ Անատուլըն սէհիլ իգլիմ-լէրինի աթարազ՝ մալարիա վէ տիգէնթէրիտէն օնլարը թէլէֆ էյլէտի: Նէթիճէտէ շիմտի հէ-ման իքի Ֆրանսա գաստար օլան թիւրք արազի-սինտէ էն չօղու 5-6 միլիօն փէրուշան էհալի վար տըր: Հալ պու քի Պուլղարիսթան վէ Եու-կօսլապիատաքի թիւրքլէր կէլիպ՝ շարգի վի-լայէթլէրտէ իսքեան էթմէլլէր: Նէճէ քի հարպ տան սօնրա կէլէն մուհաճիրլէր Իգմիր հէվա-լիսինի էօթէ կէչմէտիլէր:

Այնի զէմանտա Հայաստան Սօվիէթ ճիւմ-հիւրիյէթլէրինին պիր աղասը օլուպ՝ կիւն պէ կիւն իմար էտիլմէքտէ տիր: Պիր գաշ սէնէ էվ-վէլ Բուս-թիւրք տօսթլուղուլուն էն պէօյիւք համիլէրինտէն օլան Ջիչէրին Հայաստանա կէ-լիպ՝ թիւրք հուտուտընտա պիրազ էօթէտէ տուրարազ տէյօր խոի, «էրմէնիլէր պունտան պէօյլէ հիչ պիր թարաֆտան գօրգաճազ սէպէ-պինիլ եօզ տըր, 150 միլիօնլը Սօվիէթ Իթթի-հատը պիւթիւն գուվլէթի վէ սէրվէթի իլէ ար-գանըգտա տուրուլօր»։ Թապիի էնկիւրիւ պու սէօղլէրի իշիթտի, լաքին օ պապտէ պիր շէյ տէյէմէյօր: Ֆրանսայը կէվլէք պուլուպ՝ ան-ճազ Սիւրիա հազգընտա եալղարա էտիյօր:

Պիր գաշ սէնէ էվվէլ ախէր պիր վազըա տախի վուզու պուլտու, քի տիգգաթա չայան տըր: Թիւրքլէր եինէ Գաֆգասիատան Իսլամ մուհաճիրլէր կէթիւրմէք թէլիլիֆ էյլէտիլէր: Բուսիա պունա բազի օլտու, չու շարթ իլէ քի էրզըում, Վան, Մուսուլ թարաֆլարընտա իս-քեան էյլէմէսիւլէր: Թիւրքիա իթիւրազ էթմէ-տի, լաքին օ թարաֆ Իսլամլարտան եէրինտէն զըմըլտանան օլմարը:

Թիւրքէր պիւթին թարիխէրինտէ պիր տէֆա օլտուն ազալլիյէթլէրի ատալէթ վէ մուհապարէթ գաիտէսի իլէ գապթ վէ ըապթ էթմէթ հօլունա կիթմէտիլէր, գըթալ վէ իմհա սիյա-սէթի 600 սէնէտէն պէրրու մուվաֆֆադ օլ-մատըղը կիպլի՝ պու կիւն տախի կէօյա ճիւմհիւ ըիյէթ վէ էվրօփալաշմըջ օլան թիւրքիւնըն էն պէօյիւթ խաթասընը թէշքիլ էտիյօր: Մէմէթէթի տախիլինտէ չալըան միւթէրազը վէ ի-մար էտիճի իւնսիւրլէրի, Հայլարը վէ Բուվա-ըը թէլէֆ վէ թարտ էտէրէթ՝ պիր թարաֆտա սէթիդ միլիօնըգ գուվէթլի, մամուր պիր Եու նանիսթանըն թէշքիլինէ՝ օլ պիր թարաֆտա ազլի, իգթիսատի վէ սէնաի ճիւմէթլէրտէ կիւն պէ կիւն թէրազը էտէն պիր Հայաստան թէշքիլինէ խըղմէթ էյլէմիլ օլտու: Պու ճիւմէթ թէ-լաշլար վէ հիւմէթ պաշղա պիր շէյ տէյիլ՝ անճադ էրմէնի մէսէլէսի հալա թիւրքիւնըն պաշը իպէրինտէ անըլը պիր թաշ կիպլի տու-րույօր:

Պիլ Պօլշէվիլ ուսուլընը թահսին էտէնլէր-տէն տէյիլ իսէթ տէ Հայաստանըն շիմտի էն յաղլամ վէ իւմիտլի պիր էսաա իւղէրինտէ թէ-մէլլէնտիյինէ ինանըր ըղ: Ուսուլը իտարէլէթ կէլիւր կէշէր, ինսանլար թէպտիլ օլուր, լաթին վաթան գալըր: Հայաստանըն թապիի համիսի թապիի տօսթու Բուսիա տըր, վէ Բուսիա գա-լանադ տըր: Քեաշքի պու զայէթ աշըգ վէ սա-տէ հադիգաթը էլլի սէնէ տիր անլամըջ օլա ի-տիւր: Քեաշքի հարպտան սօնրա թէշքիլ օլունան Հայաստանըն միւտիլլէրի պու իքի տէֆա իքի տէօրթ էտէր կիպլի օլան հադիգաթը անլամըջ օլալար իտի: Շիմտի պաշղա պիր Հայաստան կէօրիւր իտիւր: Քեաշքի Ամէրիգա մանտասը, ինկիլիլ հիմայէսի, Ֆիլան կիպլի սաշմա զայրի գապլիլ իւմիտլէր իլէ վադթ կէշէրէրէթ էնճամ էն գրիթիգալը պիր գէմանտա Հայաստան Հան-րապիտուլիւնը միւտիլլէրի հէր հալտէ Բու-սիանըն հէր նէ շէլթտէ օլուր իսէ օլտուն Բու-սիանըն տօսթուլունու վէ հաթթա իթթիհա-տընը էլտէ էթմիլ օլալար իտի: Շիմտիքի մու-ճահէրաթ պէլասընըն պէօյիւթ գըսմը թախֆիֆ օլմուլ օլուր իտի:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՄԱԿԵԹՕՆԻԱ ՎԷ ԹՐԱԿԻԱՅԸ ՁԻՅԱՐԷԹ

Քիլիսամըղըն խուսուսի պիր թէրթիպի ի-լէ, Մակեթօնիա վէ Թրակիանըն շարգի էյալէթ լէրինի գիյարէթ էյլէտիմ:

1. Սէրէգուէ պուլունան էրմէնի Փամիլեա-լարըն առէտի 105, մէթէպ շայիրտլէրինի առէտի 100, մուալլիմին իքի վէ քահանայ պիր տիր: Էթրաֆ քէօյլէրտէ թագրիպէն Եիւլ Փա-միլեա էրմէնի վար իմիլ:

Պուրատա էրմէնի վէ Բուվ 15 Փամիլեա-տան իպարէթ պիր Ինճիլի ճէմաաթ տախի վար տըր: Անլէրին պատուելիսի էթրաֆ քէօյլէրի տէ արատա պիր գիյարէթ էտէրէթ րուհանի խըղմէթլէր իճրա էյլէմէթտէ տիր:

2. Տրամատա պուլունան էրմէնի Փամիլ-եալարըն առէտի 185, մէթէպ շայիրտլէրի 120, մուալլիմէր 5, ըէիս ի րուհանի պիր տիր: Տրամա էթրաֆընտա տախի թագրիպէն 100 էրմէնի Փամիլեալար վար իմիլ:

3. Գալպալա: Պօղոս Բէսուլուն տէֆալարճա գիյարէթ էթմիլ օլտուլու Ֆիլիպպէ շէհրինի խարապալարը հօլումուլ իւղէրինտէ իտի: Պու-րատա Ամալը Բէսուլ 16 պապը օգուլարադ լի-գիանըն թէօլպէ էթմիլ օլտուլու մահալտէ պիր տուա էյլէտիւր: Պուրատա պուլունան քիլիսա-նըն Պօղոս Բէսուլա օլան իշթիւրաթը ը հիսսի վէ տէֆալարճա մուալլէնէթլէրի, Բ. Կորնթ. 7. 5 վէ 11. Յոա վէ պիղգաթ քէնտիլլէրէ Բօմա հա-պըմիսնէսինտէն Եազըլան մէթթուպտա (Ֆի-լիպ. 4. 15) իմա էտիլմիլ տիր:

Բէսուլուն վազթընտաքի Նէափոլիտտէ — շիմտիքի իսմի Գալալա տըր — պուլունան էր-մէնի Փամիլեալարըն առէտի 250, մէթէպ թա-լէպէլէրինի առէտի 200 տիր: Մուալլիմէր ա-րատընտա տիղգաթ վէ թագտիլէ շայան օլան խուսուս, Ջայ Աւաքիլաղան, Հայ Կաթուիկ վէ Հայ Աւետարանափան Երէցլէրին մէճճանէն չա-լըմտսը տիր:

Տօյշ Հիւլսպունու (Ալաման) միսիոնար շիր քէթինին Գալալատա պիր շիւպէսի վար: Շիր-քէթ թարաֆընտուն Օր. Ա. Ենճնսըն վասըթա-սըյլէ Գալալա վէ ճիվարընտ սէնէվի 2500 պթէլլին խայրիսահ մագսէալլէրէ սարֆ օլուն-մագտա տըր: Պու մըղտարըն պէլլի պիր գըսմը միլլէթ մէթթիպլէրինէ, էօքսիւլ վէ տուլարա վէ իյնէ իշի իլէ իշլէյնլէրէ վէրիմէթտէ տիր:

4. Քսանթիտէ պուլունան էրմէնի Փամիլ-եալարըն առէտի՝ 200, մէթէպ շայիրտլէրինի քի 150, մուալլիմէր 4 վէ Քհնյ. պիր տիր: Քէ-ղա պուրատա 25 Փամիլեատան իպարէթ պիր Բուվ վէ էրմէնի Ինճիլի ճէմաաթ վար տըր: Պուլար արատընտա իշլէյն Պատ. Ֆիլօթօս Ձիքան, սէնէտէ պիր գաշ տէֆա Թրակիատա

պուրուսան 103 պին թիւըբէրէ քիթապ վէ րէ-
սալէ տաղըթմազ վէ անլէրէ վազ էթմէք իւզրէ
սէյյար միւպէշչիլիք էթմէքտէ տիր:

5. Կիւմիւլնիմատա պուրուսան էրմէնի Փա-
միւնալարըն ատէտի 240 տըր: Մէքթէպ շայիրտ
լէրինին ատէտի 150, մուալլիմէրի 5, Քհնյ.
պիր տիր: Քիւլիսա երւզ սէնէ էվլէլ ինչա օ-
լունմուշ տիր: Պուրատա Աթանաս օղլու Աթա-
նաս իսմիլլէ մարուֆ 105 սիննինտէ պիր իկ-
թիյար, 27 սէնէ էվլէլ Ինճիլի իշի պաշլամըշ վէ
հալա քէնտի խանէսինտէ տէվլամ էթմէքտէ
տիր: Կիւմիւլնիմալլար քէնտիսինի Աւետարա-
նիչ տէյու թանըյորլար: Հալա կէօզ, գուլազ
վէ էվլէրի սաղլամ, Փիքրի իշլէյոր: Էօմրիւնտէ
իշկի իսթիմալ էթմէմիշ, սիկարա գուլլան-
մազ: Տիշլէրի 90 սիննինտէն սօնրա էսկիմիշ,
100տէն սօնրա իւշ թանէ եէնի տիշ չըգարմըշ:
Սէնէլէրճէ Քրիսթիանյարը թէսէլլի էյլէմիշ,
չիմտի իսէ մէշէքիւթիւն նէշրի իշիւն զայրէթ
էյլէմէքտէ տիր:

6. Տէտէ-Աղաճտա էրմէնի Փամիւնալարըն
ատէտի 200, շայիրտլէրինքի 105, մուալլիմէր
5, քահանայ պիր տիր:

Քեաշքի պիր սէյյար միւպէշչիլ պուրա-
լարտա զիյատէ գալարազ՝ իշլէսէ, պարոսուսու
էթրաֆ նահիլէլէրտէ քիւլիսա վէ մէքթէպտէն
մահրում օլանլարը զիյարէթ իլէ թէսէլլի վէ
թէշլիզ էյլէսէ: Չօղլար պուսու արղու իլէ թա-
լէպ էթմէքտէ տիրլէր:

Կ. Ս. ՖԱՐԱՃԵԱՆ

Սեյաճիֆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎԿԻ

ՎԵՐՁ ԴՆԵԼ ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԵԱՆ*

Պու կիւնլէրտէ Սթանպուլտա Հայ վէ թիւը
զաղէթալարընտա պիր վարդապետին գայթակ-
ղական պիր հարաքէթի մէվլուը պահա օլու-
յոր: Մահթթէնասիլֆ պու եէնի պիր տէրտ տէ-
յիլ տիր: Պու իլլէթ արա սըրա զուհուր էտիպ՝
էրմէնիլիյին ճէսէտինի իղթիրապ վէ հազարէ-
թէ հէտէֆ էտէր: Իլլէթին էսասը վէ թէմէլի
կուսակրօնութիւն (վարդապետլէրին էվլէնմէ-
մէսի) տէնիլէն ուսուլ տըր քի օ գատար չէտիտ
իշթիքեալարա րաղմէն հալա տէվլամընա իսրար

կտիլիյոր վէ տէրէճէ տէրէճէ քիւլիսէնին թէմէ-
լինի երզըպ՝ խարապ էտիյոր:

Պու տըշարըտան էճնէպիտէն կիրմէ ուսու-
լլ քիւլիսէ նէ՞ գէման, նասը՞ վէ հանկը՞ Ժողո-
վըն գարարը իլէ գապուլ էթտիյինի շիմտիյէ
գատար սէլահիյէթտար քիմսէլէրտէն հիգ պի-
րի սէօյլէմէտի:

Թարիխտէն չու գատար պիլիյորըզ քի իւ-
չիւնճիւ, Էիւնճիւ ասրտան պաշլայարազ տինի
թէնասիւլ գէմանընտա Մըսըրտա, Սիւրիատա
վէ պաշա եէրլէրտէ պիւնլէրճէ քիմսէլէր Փաալ
էօմրիւ թէրք էտիպ՝ տաղլարտա, չէօլլէրտէ,
հալընըղըշ չէքիլտիլէր, քէնտիլէրինի հէր
չէյտէն մահրում էտիպ՝ տուա էտէրէք՝ ախրէթ
էօմրիւնիւ թէնմին էթմէք իսթէտիլէր: Օ վազ-
թըն հիւքիւմէթլէրի պու հարաքէթտէն խօշան-
մայըպ՝ օնա մանի օլմազ իսթէտիլէր, զիւրա
իճթիմաի հայաթա պիր թէհլիքէ օլույոր իտի:
Վաթանը միւտաֆաա էտիպ՝ արաղիյի զըրա-
տթ էտէճէք էլլէր պօշլուղա հիւքմ օլույոր ի-
տի:

Կէօյա սուրը էօմր եաշամազ իշիւն թէնսիս
օլմուշ օլան պու վանըլար տալիմ մէպտէլէրի-
նէ սատըզ գալմատըլար: Գատընլար տալի
պէօյլէճէ վանըլար չէքիլտիլէր վէ եէր եէր
էհալի արասընտա սէօլլէրէ վէ գայթակղու-
թիւնա սէպէպ օլտուլար: Պագէն պու ճէնաւոր-
լարտան պէօյիւք րուհպանլար մէյտանա կէլտի-
լէր քի կէօյա պէքեար իտիլէր, լաքին էվլէրինէ
իւղմէթճի գատընլար, տնտեսուհիլէր, ախէր
սէօզ իլէ էօմր արգատաշարը սազլարլար իտի:

Էճնէպի տիյարլարտա թէնամիւմ էտէն
պու ատէթ Հայաստանա տալի սիվիլտի, վ
Լուսաւորիչ, Սահակ վէ Յովսէփ կիպի էվլի վէ
Փամիւնա սահիպի օլան Հայրապետլէրէ մալիք
օլան Հայ Եկեղեցի պու եէնի ուսուլլ թաթպիզ
էյլէտի, չէօյլէ քի վարդապետ վէ եպիսկոպոս
իշիւն էվլէնմէք եասազ օլուպ՝ հալընըզ քահա-
նայա միւսաատէ օլունտու:

Պունտաքի թէնագուս աշըզ օլտուղու կիպի
զայրի մանթըզի, զայրի թապիլի տիր: Քահա-
նայ իշիւն ճախը օլան վարդապետ վէ եպիսկո-
պոս իշիւն հարամ օլույոր: Նիշլի՞ն վարդապետ
վէ Եպիսկոպոս մահրում էտիլիլին պու ինսանի
հազդտան քի հիչ պիր իլահի էմր անը հասազ
էթմէմիշ վէ թապիլաթ հէր ինսան տէնիլլին մալս
յուզա օլ հազըզ պախշ էթմիշ տիր:

Պէլքի կէնմիշ կիւնլէրին հալ ու քէյֆիյէթ-
լէրի օնու իսկայա պիր պէհանէ օլապիլիւր ի-

*Պու մէգալէ «Կոչնակ»ըն պիր պաշ մէգա-
լէսինին քէրմէմէսի տիր:

տի, լաքին օնու թարտ էտէճէք վազթ չօգտան կէջմիշ տիր: Միլլի աւանդութիւնլարը (անանաթ) սագլամագ իշիւն հալա կուսակրօնութիւնը միւստաֆաա էտէնլէր եկեղեցիներն հայաթի մէնֆաթընա գարշը իշլէյօրլար: Քիլիսէնին սեղանը իւզէրինտէն մուգատտէս խորհուրդ սունան վէ հագիգաթ հէմ փաքլըզ վազ էտէն բուհպան ճէմիյէթէ էմնիյէթ, հիւրմէթ ներշընշիւ էթմէլի տիր: Աքսի հալտէ ումուսի վէ շախսի ախլագիյէթ թօխումլարը չիւրիւյիւպ սատագաթսըզլըզ, բիյա վէ եալանա գարշը օլան նէֆրէթ տույղուլարը զաիֆլէնի: Օ վազըթ կէնճ իրթիյար, էրքէք վէ գատըն պիհազըն վաիգէ տէյէպիլիւրլէր, «Սէնին էօմրիւն զուլաղըմ օլ գատար գուզվէթլի սէսլէնիյօր քի սէօլլէքիլի իշիտէմէյօրըմ»:

Մէսէլէ շախսլար իւզէրինէ տէյիլ տիր: Չաննըմըզա կուսակրօն Հայ եկեղեցականլարտան չօղլարը ուխտընա սատըզ տըրլար: Լաքին պու մէճպուրիյէթ հագգսըզ տըր, անը տէֆ էթ մէլի վէ թէճրիւպէյէ տայանամայըպ՝ սիւրչէն լէրի էսիրկէմէլի տիր: Պու եօլ իլէ բուհպանլըզը թէշվիք էտիպ՝ եիւքսէլթմէլի իղ:

Աճէպա ումուսի պիր քիլիսէ ժողովը իծթիմա էթմէլտէն պու մէսէլէյի հալլ էթմէք միւսքին տէյիլ մի՞ տիր: Կիլիկիանըն իքի կաթողիկոսլարը, էջմիածինին Գերագոյն Խորհուրդըն, Սթանպօլ վէ Երուսաղէմ Պատրիարքարընըն ըէյիի ալարագ մէճպուրի կուսակրօնութիւնը լաղվ էտէմէլլէ՞ր մի: Սօն իքի կաթողիկոսլար, Խրիմեան վէ Սուրէնեան, պունտան տահա մուհիմ մէսէլէլէրէ շախսէն գարլար վէրիպ՝ իծրա էյլէտիլէր: Նիշի՞ւն պու տէֆա տա քիլիսէ ըէիսլէրի իսթիշարէ իլէ գաթի պիր ատըմ ալմասընլար: Պունու եափարլար իսէ պիւթիւն միլլէթ անլէրի ալըըշլալաճաղլար տըր:

Վ. Բ.

Պրն. Վ. Քիւրքճեանըն պու մուհիմ պէնտիին տէրճ էտէրէք պիր տէֆա տահա պու մէսէլէյի կէրէք էհալինին, կէրէք եիւքսէք բուհպանլարըմըզն նաղար ը տիգգաթընա հէվալէ էտէրիգ: Սթանպօլտա պու զայթակղութիւնը մէյտանէ կէթրիլէն վարդապետ Գուսան վարդապետ տիր, քի Լօնտրատա զայէթ չիւրքին պիր վազաա սէպէպիլտէն գաջմըշ վէ Սթանպօլա կիթմիշ իտի: Օ վազթ պիղ պու մէսէլէ հագգընտա եաղմըշ իտիք վէ զայէթ միւհթէրէմ

պիր քահանայ հայր թարաֆընտան իթիրազէն ճէվապ եաղըմըշ իտի: Օ վազթտան պէրրու Յ սէնէ տիր Գուսան վարդապետին Սթանպօլըն ֆարըլը քիլիսէլէրինտէ պատարագ էտիպ՝ վազ վէրտիյին զագէթալարտա օգուսուգճա պիղ հայրէթ վէ նէֆրէթիմիլի կիւճ պէլա զապթ էտիյօր իտիք: Էհալիտէն չօղլար պիլիւրիլ քի պու վազաա անլէրէ եկեղեցի վէ բուհպանլըզ հագգընտա զայէթ էտնա պիր թասալվուր վէրմիշ տիր: Սթանպօլ Պատրիարքարան, Սթանպօլ ճէմաաթը վէ քիլիսէլէրի պունա նիճէ միւթէհամմիւլ վէ միւսալտ իտիլէր, պիղճէ պիր մուսամա տըր:

Տիւնեատա խայրը առէմլէր, թարիստէ պէօյիւք եէր թութանլար վէ միլլէթլէրինէ ճիտտի խրդմէթ էտէնլէր գուրուլու ուսուլլար վէ եաղըլը գանունլար իւզրէ հարաքէթ էտէնլէր տէյիլ՝ ֆիշալըզը նէրտէ կէօրիւր իսէ օնա գարշը իսեան վէ հարպ էտիպ՝ ճէսարէթլէ անա հիւճմ էտէնլէր տիր: Կիլիկիա կաթողիկոսը վէհ. Սահակ Բ. ին պու պապտէ էֆքեարը պիղճէ մալլիմ տիր: Պու ուսուլը ալա թէրվիճ էթմէզ, ֆազաթ նիղամի պիր եօլտա գալտըրըմասընա պէքլէմիշ տիր: Երմտի Կիլիկիա կաթողիկոսլուդունա Էնի պիր գուզվէթ զամ օլունմուշ տըր: Բարգէն Ա. կիպի ֆաալ, կէնճ վէ Էնի գուզվէթ վէ ֆիքը սահիպի պիրի իլաւէ օլունմուշ տըր: Պու իքի զաթլար ճէսարէթլէ հիւճմ էտիպ՝ պու էսքի զէմանըն խաթասընը գալտրապիլիլլէր: Էմին օլապիլիլլէր քի Սթանպօլ վէ Երուսաղէմ մէրքէլլէրի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր օլուպ՝ միլլի վէ քիլիսէ թարիսիմիղտէ պէօյիւք պիր նամ պրադաճաղլար տըր:

Ա. Ն.

ՀԻՄԱՑԵԼԵՐԻՆ ԼԱՂՎԸ

Ճէմիյէթ ի Ազվամ հիմայէլէր Գօմիթէսի պիր մէմլէքէթ իւզէրինտէն հիմայէլէրին գալտըրըմասը իշիւն աթիտէքի շարթլարը պէյան էտիյօր:—

1. Օ մէմլէքէթ մունթաքամ պիր հիւքիւմէթ վէ իտարէյէ մալիք օլմալը:

2. Թէմամիյէթ ի արաղիսինի վէ սիյասի իսթիգլալընը մուհաֆազա էտէր հալտէ օլմալը տըր:

3. Պիւթիւն մէմալիքինտէ ասայիշի ումուսիյէլի սագլալապիլիլը հալտէ օլմալը:

4. Եկեթէր գատար հասըլաթ վէ իրատ մէն-
պալը օլմալը քի հիւքիւմէթին պօրճարընր վէ-
րէպիլիւր հալտէ օլտուն:

5. Էյի գանունլար վէ նիզամի մահքէմէլէրի
օլմալը ալը:

Պունտան մատա հիմայէ գօմիթէսի թաւ-
սիյէ էտիյօր քի, աթիտէքի խոսուսլար տախի
նազար ք տիզգաթա ալընսըն:—

Ա. Միլլէթտէ լիսան վէ մէզհէպի ագալ-
լիյէթլէրին մուհաֆագասը:

Բ. Էմնէպիլէրին իմթիյաղլսլընըն մուհա-
ֆագասը:

Գ. Գափիթիւլասիօն օլմայան եէրլէրտէ
էմնէպիլէրին աալիյէ, սիյասի վէ ճէզա իշլէ-
րինտէ հուգուգլարընըն մուհաֆագասը:

Դ. Վիճտան վէ մէզհէպ հիւրըրիյէթի:

Ե. Էվլէլէքի համի օլան տէօվլէթ թարա-
ֆընտան գապուլ էտիլմիշ իգթիսատի շարթ-
լարըն գալմասը:

Զ. Հիմայէ էսնասընտա տլընմը ճիւմլէ
իմթիյաղլարըն իպգասը:

Ե. Համի տէօվլէթին օ մէմլէքէթ նամընա
գապուլ էթտիյի ճիւմլէ պէյն էլ միլլէ մէսէլէ-
րին պադի գալմասը:

Իշթէ պու շարթլար ալթընտա տըր քի Ֆը-
րանսա վէ Ինկիլթէրրա հիմայէ էթտիլէրի եէր
լէրտէն չըգաճաղար տըր քի օ հալտէ հիշ պիր
թէլաշա մահալ եօգ տըր:

ՄԱՆՁՈՒՐԻԱ

Մանչուերիա գըսմը Ասիատա պէյն էլ մի-
լէլ էն միւնաղաալը եէր տիր:Օրասը Բուս ճա-
փօն, Ձին արասընտա տախիմա տալա մաստէսի
օլմուշ տըր: Էն աղը 80 միլիօն էհալիսի օլան
պու գըթա 17ինճի սարա գատար տիւնեայա գա-
փալը օլտուղու կիպի՝ Ձինլի տախի օրայա կի-
րէմէզ իտի: Օրատա Մանչու, Մօնկօլ վէ թա-
թար գապիլէլէր հաթին օլուպ՝ վահճի պիր մա-
հալ իտի: Էնճամ Ձին իտարէսինէ տիւլտիւ:
1894տէ Գօրէյա իշլէն Բուս ճափօն հարպ էտէր
իքէն Մանչուերիա հարպ մէյտանը օլտու: Օն-
տան սօնրա Գօրէյա իմթիյաթթօրլուղու ճափօնա
կէշտի վէ Բուսլար Սիպէրիա Մանչուերիա չը-
մէնալթէրինի եափտըլար, Խարպիւնտէն Փօրթ
Արթիւրէ վէ Տէյրանա գատար: Ագապիւնտէ
Ձինտէ պօզսըր հարաքէթի պաշլալըպ՝ Ձինլի-
լէր ճիւմլէ էմնէպիլէրի վէ Ալաման սէֆիւրինի
գաթլ էյլէտիլէր իսէ Բուս ասքէրլէրի Ման-

չուրիայը պաշտան պաշա իշլալ էյլէտի: Պու-
նա ճափօն վէ Ինկիլթէրրա բաղի օլմայըպ՝
1905տէ Բուս ճափօն հարպը պաշլատը: Բուս-
լար մաղլուպ օլուպ՝ Բուգվէլթին թէվասուլթը
իլէ Փօրթմուլթէտա սուլհ իմգալանտը: Ման-
չուրիա Ձին հաքէմիյէթի ալթընտա գալտը իսէ
տէշմէնտըֆէր շէմալի վէ ճէնուպի իքի գըսմա
թագսիմ օլուպ՝ շէմալը Բուսլարա, ճէնուպ
գըսմը ճափօնիայա վէրիլտի:

Մանչուերիա գալթի գէնկին վէ մահսուլտար
պիր գըթա օլուպ՝ չօգ գախիթէ վէ Փասուլիա
եէթիշիյօր վէ օրատա Բուս, ճափօն, Գօրիալը,
Ձինլի գարըշարազ պիր եէնի էհալի մէյտանէ
կէշիյօր: Կէշէն սէնէ Բուս շմէնտըր մէմուր-
լարընա թէատտի էյլէյիպ՝ շմէնտըֆէրէ գիյան
վէրտիլէր իտի: Բուս օրտուսու իշլալ էտիպ՝
շարթլարընը իճրա էյլէտիլէր իտի: Պու սէնէ
տախի ճափօն մէմուրլարընա վէ շմէնտըֆէրէ
թէսալլիւթ էյլէտիլէրինտէ ճափօն իշլալ էյ-
լէտի վէ ճէմիյէթ ի Ագվամըն Ամէրիգա խարի-
ճիյէ նազըրընըն թէվասուլթը իլէ թախլիյէ է-
տէճէյինի պէյան էտիյօր:

ՄԷԹԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

Փէթըրսընտան

Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան,

Սիրելի տէր,

Ներփակ կը ղրկենք ձեզ 110 տողարնոց չէք
մը. 55 տողար Պէյրուլթի թոքախտաւորներուն,
55 տողար Յունաստանի թոքախտաւորներուն,
«Եէնի Ելմիլիկ»ին:

Փէթըրսընի Հայ Աւետարանական Եկեղեց-
ւոյ Հոգաբարձութիւնը եւ Տիկնանց Եկեղեցա-
սիրացը միասին դաշտահանդէս մը պիտի տա-
յինք Սեպտ. 7ին, ի նպաստ վերոյիշեալ թոքախ
տաւորներուն, թէեւ տեղւոյս գործադուլը եւ
ժողովուրդին տնտեսական տագնապը յոյս չէին
ներշնչեր մեր նիւթական յաջողութեան մասին,
յանձնախումբը կ'ուզէր ամէն գնով ոգոջումը
գործադրել, կը խորհէինք եթէ 50 տողար իսկ
շահ ունենանք մեծ բան է:

Սակայն Տէրոջը կարգադրութիւնը մերի-
նէն տարբեր էր, Օգոստոս 28ին Տէրը կանչեց
մեր եկեղեցւոյն փափաներէն մէկը, Հայր Ղա-
զար Թաճեան, 79 տարեկան, բնիկ Արզնցի:
Տիգրանակերտցիի փեսա կ'ըլլայ, հոն կը հաս-
տատուի: 1895ի կոտորածէն երկու տարի վերջ

Ամերիկայ կը գաղթէ ամբողջ ընտանիքով ու փէթըրսը կը հաստատուի: Ձաւակները, երկու աղայ եւ երեք աղջիկներ, բոլորն ալ ամուսնացած են: Հայր Թաշճեան, թէեւ տարիներով չարչարուեցաւ ու անկողնի ծառայեց, սակայն մեծ միւթարութիւն է մեզի խորհիլ թէ ան Տէրոջմով հանգստացած է, վերջերս որ աւելի յաճախ կը տեսնուէի իրեն հետ՝ փառք կուտայի Տէրոջմ տեսնելով անոր հաւատքը, իր ցաւերու սաստկութիւնը զինքը աւելի կը մօտեցնէին Փրկչին:

Այս պարագան պատճառ եղաւ որ դաջողահանդէս չընենք: Անոր բարի կիներ եւ ազնիւ զաւակները ու բոլոր ազգականն ու բարեկամները փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւններ ըրին, թէեւ սենեակը լեցուած էր սքանչելի ծաղիկներով: Այս նուիրատուութիւններէն գոյացաւ \$121.50, որմէ 110 տոլարը ձեզ կը ղըրկենք \$11.50ը «Յուշարար»ին պիտի զրկենք: Այսպէս Տէրը փոխեց մեր կարգադրութիւնը: Իրաւ որ այս նեղ ժամանակին մէջ այսքան դժուար սիրայօժար արուելը Տէրոջմ հրաշքէն էր: Օրհնեալ բլլայ իր կամքը:

Մնամ անկեղծ յարգանքներով,

ՏԿՆ. ՄԱՆՈՒՇԱԿ ԹԵԼԼԱԼԵԱՆ

Տօգ. ՄԵՐԻԼՏԷՆ

Հարկեալ Գօլէճի պու սէնէ միւլէսիսիւր կիւնիւ օլան Հօկա. 11տէ Այնթապ Գօլէճինին 55-ինճի սէնէ ի տէվրիյսիւնի իճրա էտէճէք տիր: Պու կէչէն սէնէ զարփընտա զօլէճ իչիւն էն մուհիմ վազըա մէզքիւր միւլէսէսէնին զօլէճ թանրմաոը իչիւն հիւքիւմէթ թարափընտան միւլսաաաէ վէրիւմէսի օլմուշ տըր: Պունտան մասա Ամէրիկան Պօրսըն եէտինտէ պուլունան վէ \$132,500է պալիզ օլան Թըրսթ Ֆընտըն իրատը 1931-1932 իչիւն պու զօլէճէ թախսիւ էտիւմիշ տիր:

1923տէն պէրու զօլէճ խտարէսի թահթընտա պուլունան օլլանլարըն մէքթէպ ի ալիսի, գօլէճ մագամընտա թանըլընճայատէք պիր մէք թէպ ի խտաի հալընտա խտարէ օլունույօր իտի: Միւլէսէսէն ի մէզքիւրէ պու կիւն զօլէճին ճիւնեըր մէսապէսիւնէ եէթիւմիշ տիր:

Միւլէսիսիւր կիւնիւ միւնասէպէթիլլէ գօլէճէ մուլլէնէթ էթմէք իսթէյնլէր քէնտի հէտիյէրիւնի եա թըրսթիլէրին սանտըգեաըր Mr. Gordon Parkenա եախօտ գօլէճին ըէխի

Dr. John E. Merrill է աթիտէքի էտրէսէ կէօնտէրէպիլիլէրէր:—

14 Beacon St., Boston, Mass.

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ճէմիյէթ ի Ազվամ Գօնֆէրանսը Սեպտեմբերտէ աշըլմըշ տըր: Մէճլիս պու տէֆա պէօյիւք կիւնլիւքլէր գարընճընտա պուլունտու: Ճափօնըն Ձինէ հիւճմ էթմէսի պիր տարպէ իտի: Լաքին Ճափօն վէ Ձին միւլէսիլլէրի Ճէմիյէթ հուլուրընտա պէյանաթտա պուլունուպ՝ նուֆուսը թանըտըլար: Պու տէֆա Ամէրիկա միւլէսիլլի ազա հալինտէ տէյիլ իսէ տէ հէր միւլսահէսէյէ իչիւրաք էյլէտի: Պու վազաա մէճլիս իչիւն չօգ էյի պիր իւմիտ վէրտի: Իթալիանըն թէքլիֆի, եանի թէքը ի թէսլիհաթ մէսէլէսինէ պիր գարար վէրիլէնէ զատար եէնի թէսլիհաթա թաթիլ վէրիլսին մէսէլէսի ինկիլթէրա վէ սաիր պիր չօգ տէօվլէթլէր թարափընտան զապուլ էտիլտի: Ֆրանսա զապուլ էթ մէտի: Ամէրիկա տախի օ թէքլիֆէ բաղի օլունյօր:

Մ. Ամէրիկանըն աաքէրլէր թէքլիպթը, եանի ճիւմլէ հարպտա խըզմէթ էթմիշ օլանլար, ճիթթօյթտա պիր իճթիմա էտիպ ուլուն միւլսահէսէլէրտէն սօնրա՝ իքի խուսուտա գարար վէրտիլէր: Պիրի իչսիլլէրէ սօլ, եանի հաֆթալլը վէրիլմէսէսի 507յէ գարըն 902 ըէյ իլէ, օլ պիրի մէն ի միւլսիլլաթ զանուընըն լաղվը եա թէպտիլի քի 394է գարըն 1008 ըէյ իլէ զապուլ օլմուշ տըր: Պու գուլվէթլի թէքլիլթ օն իւշ սէնէտէն պէրու իլք տէֆա օլարապ սիյասի մէսէլէլէրտէ ֆիքը պէյան էտիյօր: Գօնկրէսին խարիճիյէ գօմօսիօնը Պօրա՝ Այտահօ տարէլֆիսունընտա էյլէտիլ նութընտա Բուսիայը ըէսմէն թանըմայը թափիլէ էտիյօր: Բուսիայը թանըմապ Գօմիւնիլմի թանըմապ տէյիլ տիր, էվրօփա սուհընա խըզմէթ էթմէք տիր: Պօրա Ճափօնըն Մանչուրիայա հիւճմիւնիւ Գէլօկ-Պրիան ահտընա գարըն տըր տէյու հիւքէտիլյօր:— Ուօշինկթօն հիւքիւմէթի 1932 սէնէսինտէ տօնանմա մաարափընտան 150 միլիօն տօլար քէսմէյէ գարար վէրմիշ տիր: Լօնտրա իթթիֆապընճա Ամէրիկա եափապիլէճէյի զըրհլըլարը եափմայաճապ վէ թօրիէտօ մուլիլպլէրինին տախի եարըսընը եափաճապ տըր: Պու գարար տօնանմա թաթիլի տէնիլէն պէշ սէնէ հիւ պիր չէյ ինչա էթմէմէք գարարընա հաղըր-

լըզ դանն օլունուլոր: Սթիմսըն պու թէքլիֆէ
դուվվիթ վէրէճէք տիր:— Ինկիլիզ լիրասընըն
ուճուղլանմասը Ամէրիգայա գորդու վէրիյօր
քի ուճուղ մալ կէլիպիլէճէք տիր: Կէօմրիւլիւ
եւիքսէլթմէք տիւշիւնիւլօրլար: Էվվէլէճ տիւն-
եանըն թիճարէթինին միյարը Ինկիլիզ լիրասը
օլուպ՝ մէրքէզ Լօնտրա իտի: Տիւնեանըն հէր
թարաֆընտան Ինկիլիզ լիրասը իւզէրինէ մուս
մէլէ օլուր իտի, չիւնքի տաիմա սապիթ ալ-
թուն իւզէրինէ իտի, չիմտի օ միյար տօլար իւ-
զէրինէ օլաճաղը դանն օլունուլոր: Հալ պու քի
Ֆրանզըն տաիսի գըլմէթի սապիթ օլուպ՝ իհ-
թիմալէն մէրքէզ Փարիզ օլաճաղ տըր:— Մ.
Ամէրիգա փօսթա իտարէսինտէ պիր միլիօն տօ-
լար աչըզ վար տըր: Պունու գափաթմազ իչիւն
փօսթա նաղըրը մէքթուպլարա չիմտիքի 2 սէնթ
եէրինէ իքի պուչուզ սէնթ փուլ դօյմազ թէք-
լիֆինի եսփըլօր: Պու եօլ իլէ սէնէվի 66 մի-
լիօն զիյատէ իրատ ալըլօր: Պու վէ սահրի-
յէտէքի օլան իւզօնօմիյէ գարըը Գօնկրէստէ
մուգալվէմէթ օլաճաղ տըր:— Սապըզ րէիս Գու
լիճ քէնտինին րէիսիյէ նամզէտ օլմատըղընը
վէ Հուվըրըն թէքրար նամզէտ օլմատընը թէք-
թֆէ տէն պիր պէնտ նէշը էյլէտի: Պու պէնտ
Հուվըրըն նամզէտլիյինի թէէմին էյլէմիշ կէօ-
լիւնիւլօր:— Միսուրի էյալէթինտէ Սինէյթէ
եէնի ազա ինթիխաղընտա Տէմօզրաթ նամզէտ
գաղանմըշ տըր վէ էքսէրիյէթ իքի միսլի տիր:
Պէօյլէճէ Գօնկրէստէ իքի Փըրզա միւսալի օլա-
ճաղ տըր, 214 Րիփըպլիզան, 214 Տէմօզրաթ
տըր, պիր թանէ տէ ամէլէ չիֆթճի ազա վար
տըր: Տէմէք պու պիր աղանըն րէյի միւսաղէ-
նէյի սաղլայաճաղ տըր:

Ինկիլիթէրքատա թարիխտէ նատիր վուգու
պուլան պիր վազաա իճրա օլունուլօր, եանի
Ինկիլիզ լիրասը պանդնթընա պէտէլ պանդա
ալթուն վէրէմէյէճէյինի իլան էյլէտի: 1815տէ
Նափօլէօն իլէ հարպ էտիպ՝ Վաթէրլօ դալէ-
պէսինտէն սօնրա տաիսի իքի սէնէ Ինկիլիթէրա
տա ալթուն միյար տէյիշիլմիշ իքէն՝ եինէ ալ-
թուն վէրմիշ տիր: Պու տէֆա պէօյիւք հարպ-
տան սօնրա ճիւմլէ տէօլլէթլէրին փարալարը
գըլմէթինի դայպ էյլէմիշ, Ալամանիա, Րու-
սիա կիպիլէրինքի պիւսպիլիլիւն մահվ օլմուշ
իքէն՝ Ինկիլիթէրա գատիմ դուրուրը իլէ Ինկի-
լիզ քեաղըտընա պէտէլ ալթուն վէրմէյէ տէվամ
էյլէտիլի կիպի՝ Ամէրիգայա օլան տէօրթ պու-
չուզ միլիար պօրճ թազսիթլէրինի տաիսի ալ-
թուն օլարապ վէրիյօր իտի: Պու հալ տէվամ

էտէր իքէն Ֆրանսա, Իթալիա վէ Ալամանիա
կիպի տէօլլէթլէր քէնտի փարալաքընա Էլնի
վէ էնկին գըլմէթլէր գօյարապ՝ իշլէրինի գօ-
լայաթմազտա օլտուլար: Ինկիլիթէրա իսէ
ալթուն վէրէրէք պիր թարաֆտան պաշգա տէօլ
լէթլէրտէն ալաճաղը էքսիլէրէք, պաթարապ,
պիւտճէսի կիւճլիւլէ տիւշտիւ, ալթուն իհթի-
յաթը քի պանգատա գօնուլմուշ 800 միլիօն տօ-
լար գըլմէթինտէ իտի՝ էքսիլմէյէ պաշլատը:
Պունու կէօրէն էճնէպի վէ եէրլի փարա սահիպ-
լէրի ալթունլարընը չէքմէյէ վէ Ֆրանսայա,
Ամէրիգայա եօլլամաղա պաշլատըլար: Ինկիլ-
իթէրա քեաղըտընա պէտէլ ալթուն պիթթէմամ
վէրէմէյ օլտու: Շու հալտէ Ինկիլիզ լիրասընա
տաիսի Ֆրանզ, մարզ, եա լիրա կիպի էնկին
պիր Ֆիլէյթ գօնուլաճաղ տըր, եանի 4.85 տօ-
լարլըզ ալթուն վէրէճէյինէ 4 տօլարլըզ եա տա
հա էքսիւք ալթուն վէրէճէք տիր: Ինկիլիզ լի-
րասընըն պու հալի իւզէրինէ Շուէտ, Նօրվէ-
կիա, Մըսըր տաիսի ալթուն միյարը թէք էյ-
լէմէյէ մէճպուր օլտուլար, եանի ալթուն օլա-
րապ էօտէմէյէճէքլէր: Լօնտրա տիւնեանըն թի-
ճարէթ մէրքէզի օլտուլու կիպի պիր չօզ տէօլ-
վէթլէր սէրվէթլէրինին մուհիմ գըլմընը Ինկի-
լիզ լիրասը վէ թէէմինաթլարընա պաղլամըշ
տըրլար: Իմտի լիրանըն գըլմէթի էնէր իսէ քէն-
տիլէրի էօտէյէմէյ օլտուլար: Մըսըր լիրասը
29,200,000 իմիշ թէտալիւլտէ, պու քեաղըտ-
լարա թէէմինաթ իչիւն 3,339,570 լիրալըզ Մը-
սըր պանգատընտա ալթուն գօնուլմուշ, 11 մի-
լիօն լիրալըզ Ինկիլիզ խաղինէ թահվիլաթը,
պիր պուչուզ միլիօնլըզ Մըսըր հիւքիւմէթի
թահվիլաթը վէ 13 միլիօն տա եինէ պաշգա Ին-
կիլիզ էսհամլարը վար իմիշ: Լիրանըն գըլմէ-
թի տիւշտիլիւնտէ թապիի Մըսըր քեաղըրլարը
տաիսի էսքիսի կիպի ալթուն վէրէմէյ օլմուշ
տըր: Պունտան մատա Մագտօնալտ գապիլէսի
իքի պէօյիւք կիւճլիւք գարըըսընտա տըր: Պի-
րի Հինո Իսլամ տալաը, Հինտլիլէրին իսթէ-
տիլի իսթիգլալ, Իսլամլարըն իչինէ կէլմէյօր:
Էնճամ Մագտօնալտ Կանտիյէ վէ Աղա Ունա
պիրլիւրտէ գօնուլմալարընը թէքլիֆ էյլէտի: Օլ
պիր մէսէլէ Ինկիլիթէրա տա կէօմրիւք գօյուպ
գօյմամազ մէսէլէսի տիր քի մուհաֆազաքեար-
լար իսթէրլէր, ամէլէ վէ լիպըրալլար օնա գար
չը տըրլար: Իհթիմալէն պու մէսէլէ էսաս օլա-
րապ պիր ումուլմի ինթիխապ օլաճաղ տըր:—

Կանտի Լանգաչի թարաֆընա պիր եօլճու-
լուզ էտիպ՝ օրատաքի թաթիլ օլան իլիլիք վէ

պէզ ֆապրիկալարընը կէօրմիւշ տիւր: Այաղըն տա նալին, պէլինտէ պէզ սարըլը պու չիրքին քիչլամպէր խարապ էյլէտիյի պիհիսապ ֆապրիկալարըն վէ աճ պրապտըլը օն պինլէրճէ աիւլէլէրին արասընտա ատէթա պիր էօլլիւմ մէլէյի կիպի կէզմիշ տիր: Կանտինին Հինտիսթանտա ինկիլիզ պէզլէրինէ գարըլը պօյգօթ եափաւըրմասը տըր քի ինկիլթէրրանըն էն մուհիւմ պիր թիճարէթինի մահվ էյլէմիշ տիր: Կանտի պու սէֆալէթէ աճըմագ հալի կէօսթէրմիշ իսէտէ թէքլիֆ էտիյօր քի ինկիլթէրրա Հինտիսթանտա խթիզլալիյէթ վէրիւր իսէ պիզ տախի ինկիլիզ մալինի թէրճիհ էտէրիզ: Իշթէ թօփաւըլ թիւֆէնքսիզ, աաքէրսիզ, տօնամասըլ գօճա Պրիթանիա տէօվլէթինի մաղլուպ էտէն վէ պու կիւն դարըլը գարըլըյա օթուրուպ՝ սուլհ գօնուլան պիր ճէնէրալ: Պիր սէօղիւ իլէ միլիօնլարըլ իթաաթ էթտիրիյօր:

Ֆրանսա. — Սեպտ. 26տա պաշ վէքիւ Լափալ վէ խարիճիյէ նաղըլը Պրիան Պէրլինէ հարաքէթ էյլէտիլէր: Սթասիօնտա պէօյիւք պիր դալապալըլ թօփաւնըլ օլուպ, «Եաչաւըն սուլհ, եաչաւըն Լափալ, Պրիան» նիտալարըլ իլէ ալգըլալարըլ: Լափալ զազէթալարա պիր պէյաննամէ վէրիպ՝ «Պու պիր իլթիֆաթ վիզիլթաւը տէյիլ տիր: Պիզ Ալամանլար իլէ սիյասի վէ իզթիսասի պիր անլայըլա կէլմէք իսթէրիզ քի պու իքի պէօյիւք տէօվլէթլէր պիրլիքտէ իշլէյէրէք տիւնեանըն սուլհընը թէէմին էյլէյէպպիլիլէր, էն զիյատէ արամըլտա իզօնօմիզ ալոպայըլ թէէմին էթմէյէ չալըլաճալըլ» տէմիշ տիր: Լափալ վէ Պրիան էրթէսի կիւնիւ Պէրլինէ եէթիլտիքլիւրինտէ հիւքիւմէթ սապըլ Րուսիա ճարը կէյտիլինտէ եափտըլարը կիպի իսթիլալթար եափարապ՝ սթէյլընը վէ եօլլարըլ գաթ գաթ փօլիլէր իլէ իհաթա էյլէտիլէր: Պաշ վէքիւ Պրիանիկ վէ խարիճիյէ նաղըլը Գըրթիյուս գարըլըլալըլ իքի թարաֆ փօլիս տիզիլի սօղազլարտան կէչիրտիլէր: Էհալի ֆէվզ էլ ատէ ալգըլալըլ, «Հարապ խիթամ» վէ Պրիանըն իսմի սէտալարըլ իշիտիլիյօր իտի: Այնի կիւնտէ Պրիան Եթրէզմէնին մէզարընա կիտիպ պիր չէլէնիկ գօյտու վէ Ալաման էհալիսի հաթթա Հիթլէրեան տէնիլէն միլլիճիլէր թարաֆընտան պիլէ ֆէնա նիւմայիշ օլմատըլ: Զիյաֆէթլէր, նութզար տէվամ էտիյօր, աալ մազսէտ թարաֆէյն գօմօսիօն թէչքիլ օլուուպ՝ պու իքի միլլէթլէրին արասընտա սիյասի վէ իզթիսասի պիզ անլայըլ հուսուլէ կէթիւմէք

տիր: — Ֆրանսա պաշ վէքիլի Ամէրիկայա կէլմէք իւզըլէ Ամէրիկա ըէիսինին թէքլիֆինի դապուլ էթմիշ տիր: Հոկտեմբեր օրթասընտա Ուօչինկթօնտա օլաճագ տըր: Մ. Լափալ ինկիլիզճէ էյի պիլմէտիյի կիպի՝ Մր. Հուլըլ տախի Ֆրանսըլճա սէօյլէյէմէզ: Իմտի տաիմի թարգտա պիր թէրճիւման լաղըլ օլաճագ տըր: Պու միլապաթտան փէք չօք չէյլէր մէմուլ էտիլիյօր:

Մօսկօվաուան Տիւրանթի եաղըյօր քի պու կիւլէ տօլրու Րուսիատա կէրէք թիճարէթ, կէրէքտէ եէյէճէքլէր վէ ինչաաթ խուսուընտա չօք ֆարզ կէօրիւմէքտէ տիր: Տօն հէվալիսինտէ կէչէն սէնէ 77 պին թօնօ քէօմիւր չըզար իքէն՝ պու սէնէ 108 պին օլմուլ տըր: Պիր սէնէ հվլէլ Սթալինկրատտա 18-20 թրէքթօր չըզար իքէն չիմտի եիւզ դատար չըզըյօր: Այնի գէման տա օրատա իւշ այ գատար կէզիպ կէլէն իքի Ամէրիկալը, պիրի խարիճիյէ մէմուլարընտան, օլ պիրի մաքէնիսթ օրա ահվալընը փէք ֆէնա ըլսմ էտիյօրլար: Թրէյիլէր տօլուսու ինսանլար Սիպէրիայա սիւրկիւն կիտիյօր, վէ ճէպրէն իշլէտիլէն քէմփլէրտէ սէֆալէթ ֆէվզ էլ ատէ տիր: Ինսանլարըլ դուրընլամագ ատէթինի թէրք էթմէտիքճէ մէտէնի տէօվլէթ սըրասընա կիթմէվլէր տէյօրլար: Զինտէ Մանչուրիատա օլան վազաալարըլ Րուսլար տիզգաթլէ թագիպ էտիյօրլար: Հաթթա օ թարաֆա տօղրու աաքէր սէվզ էյլէտիլէր: Ճափօնիա իսէ օրատա արազի գապթ էթմէյէճէյինի վէ Րուսիա մէնֆաաթընա մուսալիֆ իշլէմէյէճէյինի թէէմին էթմիշ տիր:

Թիւրքիա պաշ վէքիլի Իսմէթ փաշա վէ խարիճիյէ նաղըլը թէվֆիզ Րիւշտիւ պէյ գալըլարըլ իլէ պէրապէր Սեպտեմբեր սօնուտա Աթինայա կիթտիլէր, վէնիզէլոսա իտտէ ի վիզիթա իշիւն վէ այնի զէմանտա Եունան-Թիւրք ահտնամէսինի իմզալամագ իշիւն: Պու իքի պաշ վէքիլէր իլք տէֆա 1922-23տէ Լօղանտա պուլուշտուլար, օ վաղթ հէր իքիսի տէ մէմլէքէթլէրինին մէնֆաաթընը միւստաֆաայա կէլմիշ իտիլէր: Օնտան պէրու տաիմա մէսէլէլէրի սուլհ եօլլու հալլ էտէրէք Րուսլարըն, Թիւրքլէրին միւսպատէլսի, Սթանպօլ Րուսլարընը վէ զար պի թրաքիա Թիւրքլէրինին եէրլէրինտէ գալըլ մուհաֆազասը կիպի մէսէլէլէրի հալլ էթտիքտէն սօնրա՝ պիր պիրինտէն խապէրսիզ տօնանմա արթըրմամագ վէ օրտուլարըլ թահտիտ էթմէյէ գարար վէրտիլէր: Պու եօլ իլէ Եունա-

նրաթան սենյակի 400 միլիոն տրախմի իրօնօմի էյլէտիյի կիպի՝ Թիւրքիա տախի պիւտճէսինստէն 20 միլիոն լիւրա էքսիլթմիլ տիր։ Պու եօլճուլուգ էսնասընտա իսմէթ փաշայը թէլէֆ էթմէք իւզըն քիր գաստ վուզու պուլմուլ էսէսէ, մուվաֆֆազ օլմամըլ տըր։ Պու միւնասիւպէթէ աւրտէսթ էտիլէն իքի քիւլինին, Ակոբի վէ Վերանդ, Դաշնակցականլար թարաֆընտան կէօնտէրիլմիլ օլտըղը սէօյլէնիյօր։— Քիլիս թարաֆընա վէ Սիւրիա հուտուտլարընա Թիւրքէյր ասքէր սէվգ էտիյօրլար։ Թիւրքէյրին պէյսնաթընա կէօրէ օրալարտա կէօմրիւք քաշազճըլըղը օլտուղուլտան՝ օնու մէն էթմէք իչիւն իմիլ։— Սեպտ. 5տէ Սթանպուլ իւզէրինտէ պիր հաղմուր ֆուրթուլնասը օլուպ՝ պիր չօգ մահալլէլէրի սէլ պասմըլ, պիր չօգ էվլէր երգըլմըլ տըր։ Էօլէնլէր վէ պիր չօգ հարալը վար տըր։— Մըթաֆա Բէմալա պիր սուի գաստ վա գասսը նազլ օլուլուլօր։ Բէմալ Եալօվատան Պրուսայա կիտէճէք իմիլ՝ օթօմօպիլ իլէ, հօլտա կէմլէյիկտէ ֆազլա էյլէնմիլ վէ Ֆօրթալ տէրէսինէ եթիլմէպտէն անլարլար քի օրատա փուտուտա օթուրան պիր թագըմ էչքիա էվլէլ կէչէն հօլճուլարտան պիրինի գաթլ էտիլպ՝ օլ պիրլէրինի հարալմըլլար վէ հանլարընա կէլիպ՝ Բէմալը զանն էթիւթլէրինի սէօյլէմիլլէր տիր։— Քիւրտ ասըլարը սէրկէրտէլէրինտէն Հաճօ, Պէտիր Ոսն վէ Ճէմիլ թէքրար Թիւրք Սիւրիա հուտուլընտա ըահաթսըղըղա պաշաւմըլլար տըր։ Թիւրքէյրին գաննընճա Ֆրանսըղլար թէլլիգ էտիյօրլար։

Ա.ԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԻՐԼԵՐ

Բարեգործական Հայաստան հիւքիւմէթի իլէ միւթապըզ գալարազ Սեպտ. 4 թարիխիլի պիր պէյսննամէ նէշը էյլէտի քի աթիտէքի մէսլտէ տիր. 1. կէլէճէք իքի սէնէ դարֆընտա Հայաստանա օթուլ պին գաղթական գապուլ էտիլէճէք տիր։ 2. Պու 30,000տէն 6,000ի իչիւն հալը. հաղըրտա էվ, եէյէճէք վէ իլ թէէմին օլուլմուլ տըր։ 3. Գալան 24 պինի իքի շարթ իլ գապուլ օլուլմադ տըր. Ա. Օնլար իչիւն էվլէր հափըլմըլ օլմալը, Բ. Պաթուլմա գատար հօլ մասրաֆլարը վէրիլմէլի տիր։ 4. Ս. Տէր Գաբրիէլեան իւմիտ վէրմիլ տիր քի պագի 4000 իչիւն պու սէնէ էվլէր հաղըր օլաճադ տըր։ 5. Փարիզ Բարեգործական մէրէչի տէրհալ Ժիւնէվէ աստէմ հօլլամըլ տըր քի պուլ մասրաֆլարը թէէմին էյլէսին։ Եոլնանիսթանտան կիտէճէք

5000 քիւլինին մասրաֆընը Եոլնան հիւքիւմէթի վէրէճէք տիր, 1000 քիւլի Պուլղարիսթանտան կիտէճէք տիր։ Հայաստան պաշ վէքիլի Փարիզտէն Երեւանա պիր թէլըրաֆ չէքիպ՝ տէրհալ 6000 գաղթական իչիւն եէր հաղըրլամալարընը վէ Եոլնանիսթանտաքիլէրի հաղըրլամադ իչիւն օրայա իքի աստէմ հօլլամալարընը էմը էյլէմիլ տիր։ Պուլար Հայաստանտա 100-200-500-էր խանէյէ թագսիմ օլուլմադլար տըր։ Տ. Գաբրիէլեան Փարիզտէ Հայ թալէպէլէր մէրքէչի օլան Մարի Նուպար հաստատուլիւնա կիտիպ օնլարա նուլթ էյլէմիլ վէ Հայաստան թալէպէ միւլթիւնը իլէ ալապա պալլամալարընը նասիհաթ էթմիլ տիր։— Սիւրիատան էնկիւրիւյէ կիտէն Մ. Ժինարտի կէրի տէօնմիլլա տիր։ Թիւրքէյր Սիւրիա թէպասը օլմուլ օլան Հայլարըն էմլաքը հագըրը թանըմայօրլար։— Պէյրուլ Հայ Գաթիլիկ Կաթիլիկոսը Թիւրքեան իսթիֆա էթմիլ օլտուղուլտան եէրինէ վէքեալէթէն Փէր Պօնտինի Բօմատան թալին օլմուլ տըր։— Գըպըրտաքի Միւլոնեան մէքթէպինէ տնօրէն օլմադ իւզըն Սթանպուլտան Պրն. Հինթիւան տալէթ օլուլմուլ տըր։ Հինթիւան ուսուլը թալիմէ դայէթ աշինա պիր մուսլլիմ տիր։— Հայաստանտա սէֆէրպէրլիք հարաքէթի թէճրիւպէսի իճրա օլուլմադտա տըր։ Պաղը եէրլէրտէ կէվլէք իճրա օլուլտուլուլ իչիւն պիր ալ տահա թէմտիտ էտիլմիլ տիր։— Սեւան կէօլիւնտէն սէնէվի 900 թօօ պալըզ չըգարըլըյօր վէ Հայաստան իչիւն էյի պիր իրատ տըր։ Պու պալըզլարըն ճինսինի չօղալթմադ վէ ալալաշտըրմադ իչիւն ֆէնիլ թէճրիւպէլէրէ 220 պին բուպիլի սարֆ օլուլմուլ։ Սօն զէլզէլէտէն միւլթէգարըրը օլան 35 քէօյլէր ինչա օլուլմադտա տըրլար։ Մըսըրտան պու մադ սէտէ սօն ալտա 500 ինկիլիգ լիւրասը հօլլանըլմըլ տըր։— Վեր. Վարդան Ս. Երանեան Օպէրլին իլմ ի իլահի մէքթէպինտէ թահսիլ իչիւն 1929 տա Ամէրիգայա կէլմիլ իտի։ Պու քէրիէ Նիւ Հէյվընտաքի ինճիլի ճէմաաթ թարաֆընտան քէնտինէ վէրիլէն տալէթ իւզէրինէ Գանատանըն Ուլիւղըր չէհրինտէքի Ամէրիգան գօնսօլտան իմիլիւլըն գանուլուլնա թէվֆիլէն փասափօրթը վիզէ էտիլէրէք՝ Նիւ Հէյվընա ալտէթ էյլէմիլ տիր։— Հալէպին էմմանուէլ Հայ Աւետարանական քիլիսէսինին չօղանը Վեր. Կարապետ Յարուլթիւնեան խըտմէթինտէն իսթիֆա էյլէմիլ վէ քիլիսէ իսթիֆասընը գապուլ էյլէմիլ տիր։

ՅՈՒԼԻՍ 1ՏԷՆ ՀՈԿՏ. 1ԷՏԷՔ

ԲԱՀՆԻԻՄԱՅԱ ԻԱՆԷ ԷՏԷՆԼԷՐ

Ա. Աւետարանչական \$42, Տուտադեան (Շիդակո) 12.50, Մ. Բէօզէրեան (Լա Կրանտ) 10, Տօդ. Մ. Յովսէփեան (Նիւ Եօրգ) 10, Տօդ. Ս. Եղիան (Նիւ Եօրգ) 6, Կ. Կէրթմէնեան (Լօս Անճէլլըս) 50, Նազարէթ Պարտումեան (Էվլընթըն) 25, Մ. Գ. Մանուկեան (Նիւ Եօրգ) 100:

Մամէլթէյն հասարակական
Եղիան Պօսեան (Բէյպրիճ) \$2, Սօլադեան պրատէրլէր (Ուէյվրի) 5, Տիկ. Մէյ Լուտէր Բէօզէրեան (Էվլընթըն) 5, Փէթըրսըն (Ն. Ճ.) Հայ Աւետ. ճէմաթտան 55:

Հալէպտէ Ամալար Մէֆթէպինէ
Ոմն (Լօս Անճէլլըս) 3:

Եւրամիսթան հասարակական
Փէթըրսըն Հայ Աւետ. ճէմաթտան \$55,
Տիկ. Օսաննա Սիւլիւճեան 5:

ԲԱՀՆԻԻՄԱ ԻՀՏԱ ԷՏԷՆԼԷՐ

Սօլադեան պրատէրլէր (Պէլմօնթ), Մ. Զաիրառեան (Ազէդ), Ճէք Մանուկեան (Ասթօրիա)՝ Համբարձում Փափադեան (Լաթաքիա), Եղիան Հրանդ (Էյմդ)՝ Մ. Եղիանեան (Եսկէնթըրուն), Մանուկ Լիպարեան (Տիթրօյթ)՝ Տիկ. Գարա Եւստօֆա (Անթաքիա), Նաիրա (Վուտգլիֆ)՝ Տիկ. Օրչանեան (Վուտգլիֆ), Ե. Ալէքսանտր (Օրօսի)՝ Մ. Իսկէնտէրեան (Իսթանպուլ):

Փրօֆ. Պէգմեան Բիքապըն
Ներսէս Գըլճեան (Վան Նայս) \$1.50, Մ. Կէրթմէնեան (Փաստաթիւ) 1.50:

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of THE RAHNUMA

Published bi-weekly at New York, N. Y.

October 1, 1931

State of New York, County of New York.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared H. K. Krikorian, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of the

Rahnuma and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher: H. K. Krikorian, 165 Audubon Ave., New York, N. Y.

Editors: H. K. Krikorian & Dr. A. S. Nakashian, 165 Audubon Ave., New York, N. Y.

Managing Editor: H. K. Krikorian, 165 Audubon Ave., New York, N. Y.

Business Managers: H. K. Krikorian, 165 Audubon Ave., New York, N. Y.

2. That the owner is: H. K. Krikorian, 165 Audubon Ave., New York, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: NONE.

H. K. KRIKORIAN

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1931.

EDWARD A. HERTBERG

Queens County Clerk's No. 794

Queens County Register's No. 5843

New York County Clerk's No. 233

New York County Register's No. 3H99

(My Commission expires March 30, 1933)

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱՍՈՒՍԼԱՐ

Ենի Տօդուրն Միշարը

Սիւրխաւա Դիմ Ի Իլահի Մէֆթէպի

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Բօմալը Եիւզպաշընըն Իմանը

ՎԵՐ. Ե. ԲԱՍՈՒՆԻ

Սառէ Պիր Իման Իգրարը

ՎԵՐ. Ա. Յ. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵՍԿԻ

ՄՈՒՍԱՊԵՐԱԹ

Թիւրքիանըն Թէլաշը ՏՕԳ.Ա. ՆԱԳԻՍՏԵԱՆ

Մակեթօնիա Վէ Թրակիայը Զիյարէթ

Կ. Ս. ՅԱՐԱՃԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԻ

Վերջ Դնել Գայթակոյթեան

Հիմայէլէրին Լազլը

Մանչուրիա

Մէֆթուլարտան

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ